

**24 Kasım 2017 tarih ve (AB) 2017/2196 sayılı
elektrik acil durumu ve restorasyonuna ilişkin bir şebeke kodu oluşturan**

KOMİSYON TÜZÜĞÜ

(Avrupa Ekonomik Alanı ile ilgili metin)

AVRUPA KOMİSYONU,

Avrupa Birliği'nin İşleyişine İlişkin Anlaşma'yı göz önünde bulundurarak,

Elektrikte sınır ötesi alışverişler için şebekeye erişim koşulları hakkındaki 13 Temmuz 2009 tarih ve (AT) 714/2009 sayılı Avrupa Parlamentosu ve Konseyi Tüzüğü ile ilga eden (AT) 1228/2003 sayılı Tüzüğü⁽¹⁾, özellikle de 6 (11). Maddesini dikkate alarak,

Aşağıdaki gerekçeler ile

BU TÜZÜĞÜ KABUL ETMİŞTİR:

- (1) Tamamen işleyen ve birbirine bağlı bir iç enerji piyasası, enerji arz güvenliğini muhafaza etmek, rekabet gücünü artırmak ve tüm tüketicilerin makul fiyatlarla enerji satın alabilmesini sağlamak için çok önemlidir.
- (2) (AT) 714/2009 sayılı Tüzük, elektrik iç piyasasının düzgün işlemlerini sağlamak amacıyla elektrikte sınır ötesi alışveriş için şebekeye erişimi düzenleyen ayrımcı olmayan kuralları ortaya koymaktadır.
- (3) (AB) 2017/1485 sayılı Komisyon Tüzüğü⁽²⁾, sistem işletimine ilişkin olarak, iletim sistemi işletmecileri ('İSİ'), bölgesel güvenlik koordinatörleri ('RSC'), dağıtım sistemi işletmecileri ('DSİ') ve önemli şebeke kullanıcıları ('SGU') hakkında uyumlaştırılmış kuralları ortaya koymaktadır. Farklı kritik sistem durumlarını (normal durum, alarm durumu, acil durum, sistem çökmesi durumu ve restorasyon) tanımlamaktadır. Ayrıca, Birlik içinde işletme güvenliğinin muhafaza edilmesi için koşulları sağlamaya ve sistem işletiminin koordinasyonunu teşvik etmeye yönelik koşulları ve ilkeleri, gerçek zamanlı işletme güvenliği zorluklarını öngörmek için gereken işletme planlama ve programlama süreçleri için koşulları ve ilkeleri ve Birlik genelinde yük frekans kontrolü ve rezervlerine yönelik koşulları ve ilkeleri de içermektedir.
- (4) Özellikle acil durum, sistem çökmesi ve restorasyon durumlarında yürütülecek prosedürler ve eylemler için ortak asgari koşullar ve ilkeler dizisi geliştirilmesi gerekmektedir.
- (5) Her İSİ kontrol alanında işletme güvenliğinin sağlanmasından sorumlu olsa da, Birliğin elektrik sisteminin güvenli ve verimli bir şekilde işletilmesi, tüm ulusal sistemlerin bir dereceye kadar birbirine bağlı olması ve bir kontrol alanındaki bir arızanın diğer alanları etkileyebilmesinden ötürü, Birlik İSİ'lerin tamamı arasında paylaşılan bir görevdir. Birliğin elektrik sisteminin verimli işletimini, paydaşlar arasında yakın işbirliği ve koordinasyon gerektirmektedir.
- (6) Bu nedenle, ulusal sistemdeki bir olayın yayılmasını veya bozulmasını önlemek ve arıza ve sistem çökmesi durumunun diğer sistemlere yayılmasını önlemek için teknik ve organizasyonel tedbirler ile ilgili uyumlaştırılmış şartların belirlenmesi gerekmektedir. Ayrıca, arıza veya sistem çökmesi durumunun yayılmasından sonra alarm durumunu veya normal durumu geri getirmek için İSİ'lerin uygulaması gereken uyumlaştırılmış prosedürlerin belirlenmesi gerekir.
- (7) Her İSİ, üç aşamalı bir yaklaşımla bir sistem savunma planı ve bir restorasyon planı oluşturmalıdır: planın ayrıntılı içeriğini tanımlamaktan oluşan bir tasarım aşaması; planın aktivasyonu için gerekli tüm araç ve hizmetlerin geliştirilmesi ve kurulumundan oluşan bir uygulama aşaması; ve plandaki bir veya daha fazla tedbirin işletmeye ilişkin kullanımından oluşan bir aktivasyon aşaması.
- (8) İlgili sistem savunma planı ve restorasyon planının İSİ'ler tarafından tesis edilmesine ilişkin gerekliliklerin, uyumlu hale getirilmesi, bu planların Birlik düzeyinde genel verimliliğini sağlamalıdır.

⁽¹⁾ OJ L 211, 14.8.2009, p. 15.

⁽²⁾ Elektrik iletim sistemi işletimi hakkında bir kılavuz oluşturan 2 Ağustos 2017 tarih ve (AB) 2017/1485 sayılı Komisyon Tüzüğü (OJ L 220, 25.8.2017, p. 1).

- (9) İSİ'ler acil durum, sistem çökmesi ve restorasyon durumunda enerji işlemlerinin sürekliliğini sağlamalı ve yalnızca son çare olarak piyasa faaliyetlerini ve piyasanın beraberindeki süreçlerini askıya almalıdır. Enerji işlemlerinin askıya alınabileceği ve sonradan geri getirilebileceği açık, nesnel ve uyumlaştırılmış koşullar oluşturulmalıdır.
- (10) Her İSİ, talebi üzerine acil durum, sistem çökmesi ve restorasyon durumundaki diğer tüm İSİ'lerini desteklemelidir, ancak bu destek talepte bulunan İSİ'nin sisteminin acil durum veya sistem çökmesi durumuna yol açmayacak şekilde olmalıdır.
- (11) Kamu iletişim sistemlerinin kullanıldığı Üye Devletlerde, İSİ'ler, DSİ'ler, SGU'lar ve restorasyon hizmeti sağlayıcıları kendi telekomünikasyon sağlayıcılarından telekomünikasyon öncelik statüsü elde etmek için çaba göstermelidir.
- (12) 20 Temmuz 2015 tarihinde, Enerji Düzenleyicileri İşbirliği Ajansı ('Ajans'), 3/2015 sayılı Ajansın tavsiyesinde yer alan şartlara tabi olarak, Komisyon tarafından Elektrik Dengeleme Şebekesi Kanunun kabul edilmesini tavsiye etmiştir.
- (13) (AB) 2017/1485 sayılı Tüzüğün genel hükümlerine ek olarak, acil durum, sistem çökmesi ve restorasyon durumları sırasında bilgi alışverişini ve iletişimi ve ayrıca sistemi işletmek ve geri yüklemek için gerekli olan kritik araçların ve tesislerin emreamadeliğini garanti etmek için özel koşullar gerekmektedir.
- (14) Bu Tüzük, tamamladığı ve ayrılmaz bir parçası olduğu (AT) 714/2009 sayılı Tüzüğü esas alınarak kabul edilmiştir. Diğer yasal düzenlemelerde (AT) 714/2009 sayılı Tüzüğe yapılan atıflar, bu Tüzüğe de atıfta yapılmış sayılacaktır.
- (15) Bu Tüzükte öngörülen tedbirler, (AT) 714/2009 sayılı Tüzüğün 23(1) Maddesinde atıfta bulunulan Komisyon görüşüne uygundur.

KISIM I

GENEL HÜKÜMLER

Madde 1

Konu

İşletme güvenliğini korumak, yaygın bir arızayı ve sistem çökmesi durumunu önlemek için bir olayın yayılmasını veya bozulmasını engellemek ve ayrıca elektrik sisteminin acil durumlarda veya sistem çökmesi durumlarında verimli ve hızlı bir şekilde geri getirilmesini sağlamak amacıyla bu Yönetmelik aşağıdaki hususlardaki gereksinimleri ortaya koyan bir şebeke kodu oluşturmuştur:

- (a) acil durum, sistem çökmesi ve restorasyon durumlarının İSİ'ler tarafından yönetimi;
- (b) acil durum, sistem çökmesi ve restorasyon durumlarında Birlik genelinde sistem işletiminin koordinasyonu;
- (c) enterkonnekte iletim sistemlerinin acil durumlardan veya sistem çökmesi durumlarından normal duruma güvenilir, verimli ve hızlı bir şekilde restorasyonunu garanti etmek için simülasyonlar ve testler;
- (d) enterkonnekte iletim sistemlerinin acil durumlardan veya sistem çökmesi durumlarından normal duruma güvenilir, verimli ve hızlı bir şekilde restorasyonunu garanti etmek için gerekli araç ve tesisler.

Madde 2

Kapsam

1. Bu Tüzük, İSİ'ler, DSİ'ler, SGU'lar, savunma hizmeti sağlayıcıları, restorasyon hizmeti sağlayıcıları, dengeden sorumlu taraflar, dengeleme hizmeti sağlayıcıları, atanan elektrik piyasası işletmecileri ('NEMO') ve (AB) 2015/1222 sayılı Komisyon Tüzüğü ⁽¹⁾ ve (AB) 2016/1719 sayılı Komisyon Tüzüğü ⁽²⁾ uyarınca piyasa fonksiyonlarını yürütmek üzere belirlenmiş diğer kuruluşlar için geçerlidir.

2. Bu Tüzük, özellikle de aşağıdaki SGU'lar için geçerlidir:

- (a) (AB) 2016/631 sayılı Komisyon Tüzüğü 5. Maddesinde ortaya konulan kriterler uyarınca C ve D tipi olarak sınıflandırılan mevcut ve yeni enerji üretim modülleri ⁽³⁾;

⁽¹⁾ Kapasite tahsisi ve kısıt yönetimi hakkında bir kılavuz oluşturan 24 Temmuz 2015 tarih ve (AB) 2015/1222 sayılı Komisyon Tüzüğü (OJ L 197, 25.7.2015, s.24).

⁽²⁾ İleriye dönük kapasite tahsisi konusunda bir kılavuz oluşturan 26 Eylül 2016 tarih ve (AB) 2016/1719 sayılı Komisyon Tüzüğü (OJ L 259, 27.9.2016, s. 42).

⁽³⁾ Jeneratörlerin şebeke bağlantısı için gereksinimler hakkında bir şebeke kodu oluşturan 14 Nisan 2016 tarih ve (AB) 2016/631 sayılı Komisyon Tüzüğü (OJ L 112, 27.4.2016, s. 1).

(b) 2016/631 sayılı (AB) Tüzük Madde 5'de ortaya konulan kriterlere göre B tipi olarak sınıflandırılan, Madde 11(4) ve

Madde 23 uyarınca SGU'lar olarak tanımlanan, mevcut ve yeni elektrik üretim modülleri;

(c) mevcut ve yeni iletim bağlantılı talep tesisleri;

(d) mevcut ve yeni iletim bağlantılı kapalı dağıtım sistemleri;

(e) (AB) 2017/1485 sayılı Tüzük Başlık 8 uyarınca, güç üretim modüllerinin veya talep tesislerinin toplama yoluyla yeniden gönderim sağlayıcıları ve aktif güç rezervi sağlayıcıları; ve

(f) (AB) 2016/1447 sayılı Komisyon Tüzüğü'nün ⁽¹⁾ 4(1) Maddesinde belirtilen kriterlere uygun olarak mevcut ve yeni yüksek gerilim doğru akım ('HVDC') sistemleri ve doğru akım bağlantılı güç parkı modülleri.

3. Bu Tüzük, (AB) 2016/631 sayılı Yönetmeliğin 5.Maddesinde ortaya konulan kriterlere uygun olarak mevcut ve yeni A tipi güç üretme modülleri ile 2(b) paragrafında atıfta bulunanlar dışındaki mevcut ve yeni B tipi güç üretme modülleri ve ayrıca mevcut ve yeni talep tesisleri, kapalı dağıtım sistemleri ve 4(4) Maddesi uyarınca savunma hizmeti sağlayıcıları veya restorasyon hizmeti sağlayıcıları olarak nitelendirildikleri talep katılımını (yanıtı) sağlayan üçüncü taraflar için geçerlidir.

4. 3. paragrafta atıfta bulunulan A tipi ve B tipi güç üretim modülleri, talep tesisleri ve talep katılımı sağlayan kapalı dağıtım sistemleri, bu Yönetmeliğin gereklerini, 4 (4) Maddesinde ortaya konulan şart ve koşullar uyarınca, doğrudan veya üçüncü bir taraf vasıtasıyla dolaylı olarak yerine getirebilmektedir.

5. Bu Tüzük, bir SGU'nın, bir savunma hizmeti sağlayıcısının veya bir restorasyon hizmeti sağlayıcısının, sistem savunma planlarında, restorasyon planlarında veya ilgili hizmet sözleşmesinde bu şekilde tanımlanmaları koşuluyla, sistemi dengelemek için kullanılabilen enerji depolama üniteleri için geçerlidir.

6. Bu Tüzük, sistemleri Kıta Avrupası, Büyük Britanya, İskandinav, İrlanda ve Kuzey İrlanda veya Baltık senkron bölgesi ile senkronize olarak işletilmeyen Üye Devletlerin adalarının iletim sistemleri ve dağıtım sistemleri veya iletim sistemleri ve dağıtım sistemlerinin bölümleri hariç olmak üzere ve bu senkronize olmayan işletimin bir arızadan kaynaklanmaması şartıyla Birlikteki tüm iletim sistemleri, dağıtım sistemleri ve enterkonneksiyonlar için geçerli olacaktır.

7. Birden fazla İSİ'nin bulunduğu Üye Devletlerde, bu Tüzük, bu Üye Devlet içindeki tüm İSİ'ler için geçerli olacaktır. Bir İSİ'nin bu Tüzük kapsamındaki bir veya daha fazla yükümlülükle ilgili bir işlevinin bulunmaması halinde, Üye Devletler bu yükümlülükler uyma sorumluluğunun bir veya daha fazla farklı, özel İSİ'ye verilmesini sağlayabilir.

8. Litvanya, Letonya ve Estonya'nın İSİ'leri, tüm ülkelerin Birlik mevzuatına bağlı olmadığı bir senkron bölgede senkronize modda çalıştıkları sürece ve kapsamda, üçüncü ülke İSİ'leri ile yapılan ve 10. Maddesi uyarınca güvenli sistem işletimi ile ilgili işbirliklerinin temelini oluşturan işbirliği anlaşmasında aksi belirtilmedikçe, 15., 29. ve 33. Maddelerin uygulanmasından muaftır.

Madde 3

Tanımlar

Bu Tüzüğün amaçları doğrultusunda, Avrupa Parlamentosu ve Konseyinin 2009/72 / EC sayılı Direktifinin ⁽²⁾ 2. Maddesi, (AT) 714/2009 sayılı Tüzüğün 2. Maddesi, (AB) 543/2013 sayılı Komisyon Tüzüğü'nün⁽³⁾ 2. Maddesi, (AB) 2015/1222 sayılı Tüzüğün 2. Maddesi, (AB) 2016/631 sayılı Tüzüğün 2. Maddesi, (AB) 2016/1388 sayılı Tüzüğün ⁽⁴⁾ 2. Maddesi, (AB) 2016/1447 sayılı Tüzüğün 2. Maddesi, (AB) 2016/1719 sayılı Tüzüğün 2. Maddesi ve (AB) 2017/1485 sayılı Tüzüğün 2. Maddesinde belirtilen tanımlar geçerli olacaktır.

⁽¹⁾ Yüksek gerilim doğru akım sistemlerinin ve doğru akıma bağlı güç parkı modüllerinin şebeke bağlantısı için gereksinimler ile ilgili bir şebeke kodu oluşturan 26 Ağustos 2016 tarih ve (AB) 2016/1447 sayılı Komisyon Tüzüğü (OJ L 241, 8.9.2016, s.1).

⁽²⁾ Elektrik iç piyasasına ilişkin ortak kuralları ile ilgili 13 Temmuz 2009 tarih ve 2009/72 / EC sayılı Avrupa Parlamentosu ve Konseyi Direktifi ve ilga eden 2003/54/EC sayılı Direktif (OJ L 211, 14.8.2009, s.55).

⁽³⁾ Elektrik piyasalarında verilerin sunulması ve yayınlanmasına ilişkin 14 Haziran 2013 tarih ve 543/2013 sayılı (AB) Komisyon Tüzüğü ve (AT) 714/2009 sayılı Avrupa Parlamentosu ve Konseyi Tüzüğü'nde değişiklik yapılmasına ilişkin Ek I (OJ L 163, 15.6.2013, s.1).

⁽⁴⁾ Talep bağlantısı hakkında bir şebeke kodu oluşturan 17 Ağustos 2016 tarih ve (AB) 2016/1388 sayılı Komisyon Yönetmeliği (OJ L 223, 18.8.2016, s. 10).

Ayrıca, aşağıdaki tanımlar geçerli olacaktır:

- (1) “savunma hizmeti sağlayıcısı”, sistem savunma planının bir veya birden fazla tedbirine katkıda bulunacak bir hizmet sunmaya yönelik yasal veya sözleşmeden doğan bir yükümlülüğü olan tüzel bir kişilik anlamına gelmektedir;
- (2) “restorasyon hizmeti sağlayıcısı”, restorasyon planının bir veya birkaç tedbirine katkıda bulunacak bir hizmet sunmaya yönelik yasal veya sözleşmeden doğan bir yükümlülüğü olan tüzel bir kişilik anlamına gelmektedir;
- (3) “yüksek öncelikli önemli şebeke kullanıcısı”, bağlantının kesilmesi ve yeniden enerjilendirme için özel koşulların geçerli olduğu önemli şebeke kullanıcısı anlamına gelmektedir;
- (4) “netleştirilmiş talep”, belirli bir anda veya belirlenmiş herhangi bir zaman aralığında ortalama olarak, genellikle kilowatt (kW) veya megawatt (MW) olarak ifade edilen, (yük - üretim) olarak hesaplanan, sistemin belirli bir noktasından görülen aktif gücün netleştirilmiş değeri anlamına gelmektedir;
- (5) “restorasyon planı”, sistemin normal duruma geri gelmesi için gerekli tüm teknik ve organizasyonel tedbirler anlamına gelmektedir;
- (6) “yeniden enerjilendirme”, sistemin bağlantısı kesilen kısımlarına enerji vermek için üretimi ve yükü yeniden bağlama anlamına gelmektedir;
- (7) “yukarıdan aşağıya yeniden enerjilendirme stratejisi”, bir İSİ’nin sisteminin bir kısmının diğer İSİ’lerin yardımıyla yeniden enerjilendirilmesini sağlayan bir strateji anlamına gelmektedir;
- (8) “aşağıdan yukarıya yeniden enerjilendirme stratejisi”, bir İSİ’nin sisteminin sisteminin bir kısmının diğer İSİ’lerin yardımı olmadan yeniden enerjilendirilmesini sağlayan bir strateji anlamına gelmektedir;
- (9) “yeniden senkronizasyon”, yeniden senkronizasyon noktasında iki senkron bölgenin tekrar senkronize edilmesi ve bağlanması anlamına gelmektedir;
- (10) “frekans lideri”, sistem frekansını nominal frekansa geri getirmek için senkron bir bölge veya senkron bir alandaki sistem frekansını yönetmekle görevlendirilen sorumlu İSİ anlamına gelmektedir;
- (11) “senkron bölge”, ortak bir sistem frekansı ile enterkonnekte olan İSİ’ler tarafından kapsanan ve senkron alanın geri kalanı ile senkronize olmayan senkron alan bölümüdür.
- (12) “yeniden senkronizasyon lideri”, iki senkron bölgenin yeniden senkronizasyonundan sorumlu ve atanmış İSİ anlamına gelmektedir;
- (13) “yeniden senkronizasyon noktası”, genellikle bir kesici olan, iki senkron bölgeyi bağlamak için kullanılan cihaz anlamına gelmektedir.

Madde 4

Düzenleyici hususlar

1. Bu Tüzüğü uygularken, Üye Devletler, düzenleyici makamlar, yetkili kurumlar ve sistem işletmecileri:

- (a) orantısallık ve ayrımcılık yapmama ilkelerini uygulayacaktır;
- (b) şeffaflığı sağlayacaktır;
- (c) ilgili tüm taraflar için en yüksek toplam verimlilik ve en düşük toplam maliyetler arasında optimizasyon ilkesini uygulayacaktır;
- (d) İSİ’lerin şebeke güvenliği ve istikrarını sağlamak için mümkün olduğunca piyasaya dayalı mekanizmaları kullanmalarını sağlayacaktır;
- (e) teknik, yasal, kişisel güvenlik ve emniyet kısıtlarına riayet edecektir;
- (f) ulusal mevzuatın gerektirdiği şekilde sistem güvenliğini sağlamak için ilgili İSİ’ye verilen sorumluluğa riayet edecektir;
- (g) ilgili DSİ’lere danışacak ve sistemleri üzerindeki olası etkileri dikkate alacaktır; ve
- (h) kabul edilen Avrupa standartlarını ve teknik şartnameleri dikkate alacaktır.

2. Her İSİ, 2009/72/EC sayılı Direktifin 37. maddesi uyarınca aşağıdaki teklifleri onaylanması için ilgili düzenleyici makama sunacaktır:

- (a) 4. paragrafa göre, sözleşmeye dayalı olarak savunma hizmeti sağlayıcısı olarak görev yapma hüküm ve koşulları;

- (b) 4. paragraf uyarınca sözleşmeye dayalı olarak restorasyon hizmeti sağlayıcısı olarak görev yapma hüküm ve koşulları;
- (c) (AB) 2016/631, (AB) 2016/1388 ve (AB) 2016/1447 sayılı Tüzükler ve/veya ulusal mevzuatta ortaya konulan zorunlu gereksinimlerden kaynaklanan tedbirleri tesislerinde uygulamaktan sorumlu SGU'ların listesi ve 11(4)(c) ve 23(4)(c) Maddeleri uyarınca İSİ'ler tarafından tanımlanan bu SGU'lar tarafından uygulanacak tedbirler;
- (d) 11 (4) (d) ve 23 (4) (d) Maddelerinde atıfta bulunulan yüksek öncelikli önemli şebeke kullanıcılarının listesi veya bunları tanımlamak için uygulanan ilkeler ile Üye Devletlerin ulusal mevzuatı tarafından aksi tanımlanmadığı sürece, yüksek öncelikli SGU'ların bağlantısını kesmek ve yeniden enerjilendirmek için şartlar ve koşullar
- (e) 36 (1) Maddesi uyarınca piyasa faaliyetlerinin askıya alınması ve restorasyonu için kurallar;
- (f) 39 (1) Maddesi uyarınca piyasa faaliyetlerinin askıya alınması durumunda, dengesizliğin giderilmesi ve dengeleme enerjisinin sağlanması için özel kurallar;
- (g) 43 (2) Maddesi uyarınca test planı.

3. Bir Üye Devletin öngördüğü durumlarda, 2. paragrafın (a) ila (d) ve (g) bentlerinde atıfta bulunulan teklifler düzenleyici makam dışındaki bir kuruluşa onay için sunulabilir. Bu paragraf uyarınca Üye Devletler tarafından belirlenen düzenleyici makamlar ve kuruluşlar, İSİ tarafından sunulduğu tarihten itibaren altı ay içinde 2. paragrafta atıfta bulunulan tekliflere karar verecektir.

4. Savunma hizmeti sağlayıcısı ve restorasyon hizmeti sağlayıcısı olarak görev yapma şartları ve koşulları, ulusal yasal çerçevede veya sözleşmeye dayalı olarak belirlenmektedir. Sözleşmeye dayalı olarak belirlenmesi halinde, her İSİ, 18 Aralık 2018 tarihine kadar ilgili şart ve koşullar için en azından aşağıdakileri tanımlayacak bir teklif geliştirecektir:

- (a) sağlanacak hizmetin özellikleri;
- (b) toplanma olasılığı ve koşulları; ve
- (c) restorasyon hizmeti sağlayıcıları için, sistem toparlaması (black start) ve ada işletimi kabiliyetlerine sahip güç kaynaklarının hedef coğrafi dağılımı.

5. 18 Aralık 2018 tarihine kadar, her İSİ, Düzenleyici makamı veya Üye Devlet tarafından tayin edilen kuruluşu, Madde 11 uyarınca tasarlanan sistem savunma planı ve Madde 23 uyarınca tasarlanan restorasyon planı veya bu planların en azından aşağıdaki unsurları hakkında bilgilendirecektir:

- (a) yönetilecek olaylar veya çözülmesi gereken durumlar dâhil olmak üzere, sistem savunma planının ve restorasyon planının hedefleri;
- (b) sistem savunma planı ve restorasyon planı tedbirlerinin aktivasyonunu tetikleyen koşullar;
- (c) sistem savunma planının ve restorasyon planının amaçlarına nasıl katkıda bulunduğunu açıklayan her tedbirin mantığı ve bu tedbirlerin uygulanmasından sorumlu taraf; ve
- (d) tedbirlerin uygulanması için 11. ve 23. Maddeleri uyarınca belirlenen son tarihler.

6. Bu Tüzük uyarınca, bir İSİ'nin 2. paragrafa göre onaya tabi olmayan gereksinimler, şartlar ve koşullar veya yöntemleri belirlemesine, oluşturmaya veya kabul etmesine izin verilmesi veya gerekli olması durumunda, Üye Devletler bu gereklilikler, şartlar ve koşullar veya yöntemlere ilişkin olarak düzenleyici makam, Üye Devlet tarafından belirlenen kuruluş veya Üye Devletlerin diğer yetkili makamları tarafından önceden onay verilmesini isteyebilir.

7. Bir İSİ'nin, 3. paragraf uyarınca onaylanan belgelerde bir değişiklik yapmayı gerekli görmesi halinde, teklif edilen değişiklik için 2 ila 5. paragraflarda öngörülen şartlar uygulanacaktır. Değişiklik teklif eden İSİ'ler, gerektiğinde, enerji üreten tesis sahiplerinin, talep tesisi sahiplerinin ve diğer paydaşların, başlangıçta belirtilen veya üzerinde mutabık kalınan gerekliliklere veya yöntemlere dayanan meşru beklentilerini dikkate alacaktır.

8. Taraflardan herhangi biri, ilgili sistem işletmecisine veya İSİ'ye karşı, ilgili sistem işletmecisinin veya İSİ'nin bu Tüzük kapsamındaki yükümlülükleri veya kararları ile ilgili olarak şikayette bulunabilir ve bu şikayeti, uyuşmazlık çözümü makamı olarak hareket eden ve şikayetin alınmasından sonra iki ay içinde karar verecek olan düzenleyici makama havale edebilir. Bu süre, düzenleyici makam tarafından ek bilgilerin istenmesi halinde iki ay daha uzatılabilir. Bu uzatılmış süre, şikayetçinin mutabakatı ile daha da uzatılabilir. Düzenleyici makamın kararı, temyizde reddedilmediği sürece ve reddedilene kadar bağlayıcı olacaktır.

*Madde 5***Danışma ve koordinasyon**

1. Bu Tüzüğün, bir İSİ'nin gerçek zamandan önce veya gerçek zamanlı olarak tanımladığı eylemler için ilgili taraflara danışmasını gerektirdiği durumlarda, aşağıdaki prosedür uygulanacaktır:
 - (a) İSİ, en azından bu Tüzüğün danışmanlık gerektiren Maddelerinde tanımlanan taraflar ile birlikte hareket edecektir;
 - (b) İSİ, alması gereken danışmanlığın ve kararın gerekçesini ve amacını açıklayacaktır;
 - (c) İSİ, (a) maddesinde atıfta bulunulan taraflardan ilgili her türlü bilgiyi ve bunların değerlendirmelerini toplayacaktır;
 - (d) İSİ, danışılan tarafların görüşlerini, durumlarını ve kısıtlarını usulüne uygun olarak dikkate alacaktır;
 - (e) İSİ, bir karar almadan önce, danışılan taraflara görüşlerini takip etme ya da etmeme nedenleri hakkında bir açıklama sunacaktır.
2. Bu Tüzüğün bir İSİ'nin bir takım eylemlerin yürütülmesini çeşitli taraflarla gerçek zamanlı olarak koordine etmesini öngörmesi halinde, aşağıdaki prosedür uygulanacaktır:
 - (a) İSİ, en azından bu Yönetmeliğin gerçek zamanlı koordinasyon gerektiren Maddelerinde tanımlanan taraflar ile birlikte hareket edecektir;
 - (b) İSİ, koordinasyonun ve alınacak tedbirlerin gerekçesini ve amacını açıklayacaktır;
 - (c) İSİ, taraflarca yapılacak eylemler hakkında bir ilk teklifte bulunacaktır;
 - (d) İSİ, (a) maddesinde atıfta bulunulan taraflardan ilgili her türlü bilgiyi ve bunların değerlendirmelerini toplayacaktır;
 - (e) İSİ, ilgili tarafların görüşlerini, durumlarını ve kısıtlarını usulüne uygun olarak göz önünde bulundurarak ve tarafların İSİ tarafından önerilen eylemlere itirazlarını ifade etmeleri için bir son tarih belirleyerek, taraflarca yapılacak eylemler hakkında nihai bir teklifte bulunacaktır;
 - (f) ilgili tarafların İSİ tarafından önerilen eylemlerin yürütülmesine karşı çıkmamaları halinde, İSİ dâhil olmak üzere her taraf, eylemleri teklifler doğrultusunda yürütecektir;
 - (g) taraflardan bir veya daha fazlasının İSİ tarafından teklif edilen eylemi belirlenen son tarihe kadar reddetmesi halinde, İSİ, teklif edilen eylemi, İSİ tarafından teklif için önerilen eylemin mantığının ve amaçlarının gerekçeleri ve tarafların konumu ve değerlendirilmesi ile birlikte bir karar vermek üzere ilgili makama yönlendirecektir;
 - (h) ilgili makama gerçek zamanlı sevkini mümkün olmaması halinde, İSİ önerilen eylemi gerçekleştirmeyi reddeden taraflar üzerinde en az etkisi olan veya hiç etkisi olmayan eşdeğer bir eylemi başlatacaktır.
3. Taraflardan herhangi biri, 2. paragrafta tanımlanan koordinasyon prosedürü kapsamında, İSİ tarafından önerilen gerçek zamanlı eylemleri, önerilen eylemin bir veya daha fazla teknik, yasal, kişisel güvenlik veya emniyet kısıtlarının ihlaline yol açacağını gerekçelendirmesi halinde, yapmayı reddedebilir.

*Madde 6***Bölgesel koordinasyon**

1. 11. Madde uyarınca sistem savunma planını ve 23. Madde uyarınca restorasyon planını tasarlarken veya 50. Madde uyarınca sistem savunma planını ve 51. Madde uyarınca restorasyon planını incelerken, her İSİ, senkron bölgesi içindeki İSİ'lerin planları ve başka bir senkron bölgeye ait komşu İSİ'lerin planlarındaki ilgili tedbirler ile en azından aşağıdaki tedbirlerin tutarlılığını sağlayacaktır:
 - (a) 14. Madde uyarınca acil durumda İSİ'ler arasında koordinasyon ve destek;
 - (b) enterkonnekte iletim sistemine herhangi bir yeniden senkronizasyon yapılmadan önce aşağıdan yukarıya yeniden enerjilendirme stratejisi durumunda hedef frekansın oluşturulması hariç olmak üzere, 18. Madde ve 28. Madde uyarınca frekans yönetimi prosedürleri;
 - (c) 21. Madde uyarınca aktif güç prosedürü için yardım;
 - (d) 27. Madde uyarınca yukarıdan aşağıya yeniden enerji sağlama stratejisi.

2. Sistem savunma planı ile restorasyon planının paragraf 1 uyarınca tutarlılık değerlendirmesi aşağıdaki görevleri içerecektir:

- (a) ilgili İSİ'ler arasında 1. paragrafta atıfta bulunulan tedbirlere ilişkin bilgi ve veri alışverişi;
- (b) ilgili İSİ'lerin planlarında, 1. paragrafta atıfta bulunulan tedbirlerin uyumsuzluklarının belirlenmesi;
- (c) kapasite hesaplama bölgesindeki işletme güvenliğine yönelik potansiyel tehditlerin tanımlanması. Bu tehditlere, diğerlerinin yanı sıra, ilgili İSİ'lerin iletim sistemleri üzerinde önemli etkisi olan bölgesel ortak mod arızaları da dâhildir;
- (d) c) maddesinde atıfta bulunulan potansiyel tehditleri yönetmek için, ilgili İSİ'lerin sistem savunma planlarında ve restorasyon planlarında belirtilen 1. paragrafta atıfta bulunulan tedbirlerin etkinliğinin değerlendirilmesi;
- (e) ilgili tüm senkron alan içinde 1. paragrafta atıfta bulunulan tedbirlerin tutarlılığını değerlendirmek için RSC'lere danışılması;
- (f) ilgili İSİ'lerin sistem savunma planlarında ve restorasyon planlarında uyumsuzluk olması durumunda veya ilgili İSİ'lerin sistem savunma planlarında ve restorasyon planlarında tedbirlerin eksik olması durumunda hafifletme eylemlerinin tanımlanması.

3. 18 Aralık 2018 tarihine kadar, her İSİ, paragraf 1'de atıfta bulunulan tedbirleri (AB) 2017/1485 sayılı Tüzüğü'nün 77. Maddesi uyarınca oluşturulan ilgili RSC'lere iletacaktır. Tedbirlerin sunulmasından itibaren 3 ay içinde, RSC(ler), 2. Paragrafta ortaya konulan kriterlere dayanarak tedbirlerin tutarlılığı hakkında teknik bir rapor hazırlayacaktır. Her İSİ, bu raporu hazırlarken RSC'lere destek olmak üzere kendi nitelikli uzmanlarının hazır bulunmasını sağlayacaktır.

4. RSC(ler), 3. paragrafta atıfta bulunulan teknik raporu gecikmeksizin, 52. Maddenin amaçları doğrultusunda düzenleyici makamlara ve ayrıca Avrupa Elektrik İletim Sistemi İşletmecileri Ağına (ENTSO) iletilmek üzere tüm ilgili İSİ'lere iletacaktır.

5. Her kapasite hesaplama bölgesinin tüm İSİ'leri, aşıldığı takdirde; acil durum, sistem çökmesi veya restorasyon durumlarındaki bir veya daha fazla İSİ'nin eylemlerinin etkisi, kapasite hesaplama bölgesindeki diğer İSİ'ler için önemli kabul edilen bir eşik değeri üzerinde mutabık kalacaktır.

Madde 7

Kamuoyu görüşünün Alınması

1. İlgili İSİ'ler, 4(2) Maddesinin (a), (b), (e), (f) ve (g) bentleri uyarınca onaya tabi teklifler hakkında her Üye Devletin yetkili makamları da dâhil olmak üzere, paydaşlara danışacaktır. İstişareler bir aydan az olmayacak bir süre boyunca sürecektir.
2. İlgili İSİ'ler taslak teklifin sunulmasından önce paydaşların istişarelerden elde edilen görüşlerini usulüne uygun olarak dikkate alacaktır. Her durumda, paydaşların görüşlerini dâhil etmek ya da dâhil etmemek için sağlam bir gerekçe sağlanacak ve teklifin yayımlanmasından önce ya da eşzamanlı olarak yayınlanacaktır.

Madde 8

Maliyetlerin karşılanması

1. Şebeke tarife düzenlemesine tabi olan ve bu Yönetmelikte belirtilen yükümlülüklerden kaynaklanan, sistem işletmecileri tarafından karşılanan masraflar, ilgili düzenleyici makamlar tarafından 2009/72/EC sayılı Direktifin 37. Maddesi uyarınca değerlendirilecektir. Makul, verimli ve orantılı olarak değerlendirilen maliyetler, şebeke tarifeleri veya diğer uygun mekanizmalar aracılığıyla karşılanacaktır.
2. İlgili düzenleyici makamlar tarafından talep edilmesi halinde, 1. paragrafta atıfta bulunulan sistem işletmecileri, talepten sonraki üç ay içinde katılan maliyetlerin değerlendirilmesini kolaylaştırmak için gerekli bilgileri sağlayacaktır.

Madde 9

Gizlilik yükümlülükleri

1. Bu Tüzük uyarınca alınan, alışverişi yapılan veya iletilen tüm gizli bilgiler, 2., 3. ve 4. paragraflarda belirtilen mesleki gizlilik koşullarına tabi olacaktır.
2. Mesleki gizlilik yükümlülüğü, bu Yönetmelik hükümlerine tabi olan her kişi için geçerli olacaktır.

3. 2. paragrafta atıfta bulunulan kişiler tarafından görevleri sırasında alınan gizli bilgiler, ulusal mevzuat, bu Yönetmeliğin diğer hükümleri veya diğer ilgili Birlik mevzuatı kapsamındaki durumlar saklı kalmak kaydıyla başka hiçbir kişiye veya makama ifşa edilemez.
4. Ulusal mevzuatta veya Birlik mevzuatında yer alan durumlara hâlel getirmeksizin, bu Tüzük uyarınca gizli bilgi alan düzenleyici makamlar, organlar veya kişiler, bu bilgiyi yalnızca bu Tüzük kapsamındaki görevlerini yerine getirmek amacıyla kullanabilir.

Madde 10

Bu Tüzük ile bağlı olmayan İSİ'ler ile Anlaşma

Bir senkron bölgenin hem Birlik hem de üçüncü ülke İSİ'lerini kapsadığı durumlarda, 18 Haziran 2019 tarihine kadar, bu senkron bölgedeki tüm Birlik İSİ'ler, bu Tüzük ile bağlı olmayan üçüncü ülke İSİ'ler ile güvenli sistem işletimine ilişkin işbirliklerinin temelini oluşturan ve üçüncü ülke İSİ'lerin bu Yönetmelikte belirtilen yükümlülöklere uygunluğuna yönelik düzenlemeler ortaya koyan bir anlaşma yapmak için çaba gösterecektir.

KISIM II

SİSTEM SAVUNMA PLANI

BÖLÜM 1

Genel hükümler

Madde 11

Sistem savunma planının tasarımı

1. 18 Aralık 2018 tarihine kadar her İSİ, ilgili DSİ'ler, SGU'lar, ulusal düzenleyici makamlar veya 4(3) Maddesinde atıfta bulunulan kuruluşlar, komşu İSİ'ler ve senkron bölgesindeki diğer İSİ'lere danışarak bir sistem savunma planı tasarlayacaktır.
2. Sistem savunma planını tasarlarken, her İSİ en az aşağıdaki unsurları dikkate alacaktır:
 - (a) (AB) 2017/1485 sayılı Tüzüğü'nün 25. Maddesi uyarınca ortaya konulan işletme güvenliği limitleri;
 - (b) senkron bölgedeki üretim ve yük davranışı ve kabiliyetleri;
 - (c) 4. paragrafının (d) bendi uyarınca listelenen yüksek öncelikli SGU'ların özel ihtiyaçları; ve
 - (d) iletim sisteminin ve temelinde yatan DSİ sistemlerinin özellikleri.
3. Sistem savunma planı en azından aşağıdaki hükümleri içerecektir:
 - (a) 13. Madde uyarınca sistem savunma planının aktive edildiği koşullar;
 - (b) İSİ tarafından verilecek sistem savunma planı talimatları; ve
 - (c) tanımlanan taraflar ile gerçek zamanlı danışma veya koordinasyona tabi tedbirler.
4. Sistem savunma planı özellikle aşağıdaki unsurları içerecektir:
 - (a) İSİ tarafından tesislerinde uygulanacak tedbirlerin bir listesi;
 - (b) DSİ'ler tarafından uygulanacak tedbirlerin ve tesislerinde bu tedbirlerin uygulanmasından sorumlu DSİ'lerin bir listesi;
 - (c) (AB) 2016/631, (AB) 2016/1388 ve (AB) 2016/1447 Tüzüklerinde ortaya konulan zorunlu koşullardan veya ulusal mevzuattan kaynaklanan tedbirleri tesislerinde uygulamaktan sorumlu SGU'ların bir listesi ve bu SGU'lar tarafından uygulanacak tedbirlerin bir listesi;
 - (d) yüksek öncelikli SGU'ların bir listesi ve bağlantılarının kesilmesine ilişkin hüküm ve koşullar, ve
 - (e) sistem savunma planında listelenen her tedbir için son uygulama tarihleri.

5. Sistem savunma planı, en azından aşağıdaki Kısım II Bölüm 2'de belirtilen aşağıdaki teknik ve organizasyonel tedbirleri içerecektir:

(a) en azından aşağıdakileri içeren sistem koruma şemaları:

- (i) 15. Madde uyarınca otomatik düşük frekans kontrol şeması;
- (ii) 16. Madde uyarınca otomatik aşırı frekans kontrol şeması; ve
- (i) 17. Madde uyarınca gerilim çökmesine karşı otomatik şema.

(b) en azından aşağıdakileri içeren sistem savunma planı prosedürleri:

- (ii) 18. Madde uyarınca frekans sapması yönetimi prosedürü;
- (iii) 19. Madde uyarınca göre gerilim sapma yönetimi prosedürü;
- (iv) 20. Madde uyarınca güç akışı yönetimi prosedürü;
- (v) 21. Madde uyarınca göre aktif güç prosedürü desteği; ve
- (vi) 22. Madde uyarınca manuel talep bağlantısı kesme prosedürü.

6. Sistem savunma planında yer alan tedbirler aşağıdaki ilkelere uygun olacaktır:

- (a) sistem kullanıcıları üzerindeki etkileri asgari düzeyde olmalıdır;
- (b) ekonomik açıdan verimli olacaktır;
- (c) yalnızca gerekli olan tedbirler aktive edilecektir; ve
- (d) İSİ'nin iletim sistemini veya enterkonnekte iletim sistemlerini acil durum veya sistem çökmesi durumuna girmesine neden olmayacaktır.

Madde 12

Sistem savunma planının uygulanması

1. 18 Aralık 2019 tarihine kadar her İSİ, iletim sistemine uygulanacak olan sistem savunma planının tedbirlerini uygulayacaktır. Bundan sonra uygulanan tedbirleri muhafaza edecektir.

2. 18 Aralık 2018 tarihine kadar, her İSİ, iletim ile bağlantılı DSİ'leri, aşağıdakiler için uygulanacak olan tedbirler hakkında, son başvuru tarihleri de dâhil olmak üzere, bilgilendirecektir:

- (a) 11(4) Maddesi uyarınca DSİ'nün tesisleri; veya
- (b) dağıtım sistemlerine bağlı, 11(4) Maddesi uyarınca tanımlanan SGU'ların tesisleri; veya
- (c) dağıtım sistemlerine bağlı savunma hizmeti sağlayıcılarının tesisleri; veya
- (d) dağıtım sistemlerine bağlı DSİ'lerin tesisleri.

3. 18 Aralık 2018 tarihine kadar, her İSİ, 11(4) Maddesinin (c) bendi uyarınca tanımlanan SGU'ları veya iletim sistemine doğrudan bağlanan savunma hizmeti sağlayıcılarını, tesislerinde uygulanacak tedbirler hakkında, uygulama için son tarihler de dâhil olmak üzere, bilgilendirecektir.

4. Ulusal mevzuatta öngörüldüğü takdirde, İSİ, 11(4) Maddesinin (c) bendi uyarınca tanımlanan SGU'ları, savunma hizmeti sağlayıcılarını veya dağıtım sistemlerine bağlı DSİ'leri tesislerinde uygulanacak tedbirler hakkında, uygulama için son tarihler de dâhil olmak üzere, bilgilendirecektir. İSİ, ilgili DSİ'yi bu bildirim hakkında bilgilendirecektir.

5. Bir İSİ'nin 2. paragraf uyarınca bir DSİ'yi bilgilendirmesi durumunda, DSİ de gecikmeden SGU'ları, savunma hizmeti sağlayıcılarını ve dağıtım sistemine bağlı olan DSİ'leri, ilgili tesislerinde uygulamak zorunda oldukları sistem savunma planı tedbirleri hakkında, uygulama için son tarihler de dâhil olmak üzere, bilgilendirecektir.

6. Bildirim yapılan her DSİ, SGU ve savunma hizmeti sağlayıcısı:

- (a) bu Madde uyarınca bildirilen tedbirleri bildirim tarihinden itibaren en geç 12 ay içinde uygulayacaktır;
- (b) tedbirlerin uygulandığını, bildirim yapan iletim sistem işletmecisine teyit edecektir; ve bildirim yapan sistem işletmecisi, İSİ'den farklı olduğu takdirde, İSİ'ye bu teyidi bildirecektir; ve
- (c) tesislerinde uygulanan tedbirleri muhafaza edecektir.

*Madde 13***Sistem savunma planının aktivasyonu**

1. Her İSİ, 11(5) Maddesinin (b) bendi uyarınca, sistem savunma planı prosedürlerini, 11 (4) Maddesi uyarınca tanımlanan DSİ'ler ve SGU'lar ve savunma hizmeti sağlayıcıları ile koordinasyon içinde aktive edecektir.
2. Sistem savunma planının otomatik olarak aktive edilen planlarına ek olarak, 11(5) Maddesinin (a) bendi uyarınca, her İSİ, aşağıdaki durumlarda sistem savunma planının bir prosedürünü aktive edecektir:
 - (a) sistemin, (AB) 2017/1485 sayılı Tüzük Madde 18(3)'de ortaya konulan kriterlere uyarınca acil durumda olması ve sistemi normal duruma geri getirmek için herhangi bir düzeltici eylem bulunmaması; veya
 - (b) işletme güvenliği analizine dayanarak, iletim sisteminin işletme güvenliğinin, mevcut düzeltici eylemlere ek olarak, 11 (5) Maddesi uyarınca sistem savunma planının bir tedbirinin aktive edilmesini gerektirmesi.
3. 11 (4) Maddesi uyarınca tanımlanan her DSİ ve SGU'nun yanı sıra her savunma hizmeti sağlayıcısı, 11(5) Maddesinin (b) bendinde öngörülen sistem savunma planı prosedürlerine uygun olarak, 11(3) Maddesinin (c) maddesi uyarınca İSİ tarafından verilen sistem savunma planı talimatlarını fazla gecikmeden yürütecektir.
4. Her İSİ, 11 (5) Maddesinin (b) bendinde atıfta bulunulan ve önemli bir sınır ötesi etkiye sahip olan sistem savunma planının prosedürlerini etkilenen İSİ'ler ile koordinasyonu halinde aktive edecektir.

*Madde 14***İSİ'ler arasında yardım ve koordinasyon**

1. Acil bir durumda olan bir İSİ'nin talebi üzerine, her İSİ, iletim sisteminin veya enterkonnekte iletim sistemlerinin acil duruma veya sistem çökmesi durumuna girmesine neden olmaması şartıyla, talep eden İSİ'ye enterkonnektörler aracılığıyla her türlü olası desteği sağlayacaktır.
2. Doğru akım enterkonnektörler aracılığıyla destek sağlanması gerektiğinde, bu destek HVDC sisteminin teknik özellikleri ve kapasitesi dikkate alınarak aşağıdaki eylemlerin gerçekleştirilmesinden oluşabilir:
 - (a) Acil durumda olan İSİ'nin, (AB) 2017/1485 sayılı Tüzüğün 18(2) Maddesi uyarınca tanımlanan alarm durumu için sistem frekans limitleri dâhilinde komşu senkron bölge frekansı veya işletme güvenliği limitleri içindeki güç akışlarını getirmesine yardımcı olmak üzere iletilen aktif gücün manuel düzenleme eylemleri;
 - (b) (AB) 2016/1447 sayılı Tüzüğün 13. Maddesinde ortaya konulan sinyallere ve kriterlere dayalı olarak iletilen aktif gücün otomatik kontrol fonksiyonları;
 - (c) ada işletimi durumunda (AB) 2016/1447 sayılı Tüzüğün 15 ila 18 Maddeleri uyarınca otomatik frekans kontrolü;
 - (d) (AB) 2016/1447 sayılı Tüzüğün 24. Maddesi uyarınca voltaj ve reaktif güç kontrolü ve
 - (e) diğer her türlü uygun eylem.
3. Her İSİ, aşağıdaki şartlara tabi olarak, bir enterkonnektör de dâhil olmak üzere önemli bir sınır-ötesi etkiye sahip herhangi bir iletim sistemi elemanının bağlantısının manuel olarak kesilmesine geçebilir.
 - (a) İSİ, komşu İSİ'ler ile birlikte koordine edecektir; ve
 - (b) bu eylem, kalan enterkonnekte iletim sistemini acil durum veya sistem çökmesi durumuna girmesine neden olmayacaktır.
4. Paragraf 3'e bakılmaksızın, bir İSİ, işletme güvenliği limitlerinin ihlaline işaret eden istisnai durumlarda, personel güvenliğini tehlikeye sokmayı veya ekipmana zarar vermeyi önlemek amacıyla, koordinasyon olmaksızın, bir enterkonnektör de dâhil olmak üzere önemli bir sınır ötesi etkiye sahip olan herhangi bir iletim sistemi elemanının manuel olarak bağlantısını kesebilir. Olaydan sonraki 30 gün içinde, İSİ, en azından İngilizce dilinde, bu eylemin gerekçesi, uygulanması ve etkisinin ayrıntılı bir açıklamasını içeren bir rapor hazırlayacak ve bu raporu 2009/72/EC sayılı Direktifin 37 Maddesi uyarınca ilgili düzenleyici makama ve komşu İSİ'lere sunmanın yanı sıra önemli ölçüde etkilenen sistem kullanıcıları için hazır bulunduracaktır.

BÖLÜM 2

Sistem Savunma Planı Tedbirleri**Madde 15****Otomatik düşük frekans kontrol şeması**

1. Sistem savunma planının düşük frekansının otomatik kontrolü için şema, otomatik düşük frekanslı talep bağlantısının kesilmesi ve İSİ Yük Frekans Kontrol (LFC) alanında sınırlı frekansa duyarlı mod-düşük frekansın ayarlarını içerecektir.
2. Sistem savunma planının tasarımında, her İSİ frekans değişim oranı izin verdiği noktada, otomatik düşük frekans talep bağlantısının kesilmesi için şemanın aktivasyonundan önce sınırlı frekansa duyarlı mod – düşük frekansın aktivasyonunu sağlayacaktır.
3. Otomatik düşük frekanslı talep bağlantısı kesme şemasının aktivasyonundan önce, 11(4) Maddesi uyarınca tanımlanan her İSİ ve DSİ, sistemine bağlı yük olarak hareket eden enerji depolama birimleri için aşağıdakileri öngörecektir:
 - (a) sistem savunma planında İSİ tarafından belirlenen aktif güç ayar noktasında ve zaman sınırı içinde otomatik olarak üretim moduna geçilmesi veya
 - (b) enerji depolama birimi, sistem savunma planında İSİ tarafından belirlenen zaman sınırı içinde geçiş yapamadığı takdirde, yük olarak hareket eden enerji depolama biriminin otomatik olarak bağlantının kesilmesi.
4. Her İSİ, sistem savunma planında, enerji depolama birimlerinin bağlantısının kesilmesinin veya otomatik olarak değiştirilmesinin gerçekleşeceği frekans eşiklerini belirleyecektir. Bu frekans eşikleri, (AB) 2017/1485 sayılı Tüzüğün 18 (3) Maddesinde acil durum için tanımlanan sistem frekans limitine eşit veya daha düşük ve Ek'te belirtilen başlangıç zorunlu talep bağlantısı kesme seviyesi için frekans limitinden daha yüksek olacaktır.
5. Her İSİ, Ek'te belirtilen gerçek zamanlı olarak yük atma parametreleri uyarınca otomatik düşük frekans talep bağlantı kesme şemasını tasarlayacaktır. Şema, minimum sayıda ve maksimum büyüklükte adıma riayet ederken, uygulama aralığı dâhilinde, 'başlangıç zorunlu seviyeden' 'son zorunlu seviyeye' farklı frekanslardaki talep bağlantısının kesilmesini içerecektir. Uygulama aralığı, başlangıç ve son zorunlu seviyeler arasında doğrusal bir enterpolasyon yoluyla hesaplanan belirli bir frekansta bağlantısı kesilecek hedeflenen netleştirilmiş talepten ayrılacak netleştirilmiş talebin maksimum kabul edilebilir sapmasını tanımlayacaktır. Uygulama aralığı, başlangıç zorunlu seviyesinde bağlantısı kesilecek olan netleştirilmiş talep miktarından daha az netleştirilmiş talep bağlantısının kesilmesine izin vermeyecektir. Bu adıma ulaşıldığında hiçbir netleştirilmiş talep bağlantısının kesilmemesi halinde, söz konusu adım bu şekilde değerlendirilemez.
6. Her İSİ veya DSİ, en azından yük davranışı ve günlük üretimi dikkate alarak düşük frekanslı talep bağlantısının kesilmesi için gerekli rolleri kuracaktır.
7. 12(2) Maddesi uyarınca yapılan bildirimde göre otomatik düşük frekanslı talep bağlantısının kesilmesi şemasını uygularken, her İSİ veya DSİ:
 - (a) rollerin ve devre kesicilerin işletme süresine ek olarak kasıtlı bir zaman gecikmesi ayarlamaktan kaçınacaktır;
 - (b) güç üretim modüllerinin, özellikle de atalet sağlayan modüllerin bağlantısının kesilmesini en aza indirecektir; ve
 - (c) şemanın işletme güvenliği limitleri dışında güç akışı sapmalarına ve voltaj sapmalarına yol açma riskini sınırlayacaktır.
- Bir DSİ, (b) ve (c) bentleri kapsamındaki gereksinimleri yerine getirememesi halinde, İSİ'yi bilgilendirecektir ve hangi gereksinimin uygulanacağını önerecektir. İSİ, DSİ ile istişare halinde, ortak bir fayda-maliyet analizine dayanarak geçerli gereksinimleri belirleyecektir.
8. Sistem savunma planının otomatik düşük frekanslı talep bağlantısının kesilmesi şeması, aşağıdaki koşullara bağlı olarak frekans gradyanına dayalı olarak yoluyla talep bağlantısının kesilmesini öngörebilir:
 - (a) yalnızca aşağıdaki durumlarda aktive edilmesi:
 - (i) frekans sapması, maksimum kararlı durum frekans sapmasından daha yüksek olduğunda ve frekans gradyanı, referans olay tarafından üretileninkinden daha yüksek olduğunda;
 - (ii) frekans, başlangıç zorunlu talep bağlantısı kesme seviyesi frekansına ulaşana kadar;

(b) Ek ile uyumlu olması; ve

(c) işletme güvenliğini etkin bir şekilde muhafaza etmek için gerekli ve gerekçeli olması.

9. Sistem savunma planının otomatik düşük frekanslı talep bağlantısının kesilmesi şeması, 8. Paragrafta açıklandığı şekilde frekans gradyanına dayalı netleştirilmiş talep bağlantısının kesilmesini içermekte ise, İSİ, uygulamadan sonraki 30 gün içinde, bu tedbirin gerekçesi, uygulanması ve etkisinin ayrıntılı bir açıklamasını içeren bir raporu bir ulusal düzenleyici makama sunacaktır.

10. Bir İSİ, sistem savunma planının otomatik düşük frekanslı talep bağlantısı kesme şeması kapsamına, Ek'te belirtilen son zorunlu talep bağlantısı kesme seviyesinin altındaki netleştirilmiş talep bağlantısının kesilmesi için ek adımları dâhil edebilir.

11. Her İSİ, son zorunlu talep bağlantısı kesme seviyesi frekansına eşit veya daha küçük bir frekansla tetiklenen ve daha hızlı bir geri yükleme sürecini amaçlayan ek sistem koruma şemaları uygulama hakkına sahip olacaktır. İSİ, bu tür ek şemaların frekansı daha da bozmamasını sağlayacaktır.

Madde 16

Otomatik aşırı frekans kontrol şeması

1. Sistem savunma planının otomatik aşırı frekans kontrolü şeması, her LFC alanına enjekte edilen toplam aktif gücün otomatik olarak azalmasına yol açacaktır.

2. Senkron bölgenin diğer İSİ'ler ile istişare halinde, her İSİ, otomatik aşırı frekans kontrolü şeması için aşağıdaki parametreleri belirleyecektir:

(a) aktivasyonu için frekans eşikleri; ve

(b) aktif gücün enjeksiyon redüksiyon oranının düşürülmesi.

3. Sınırlı frekansa duyarlı mod - aşırı frekans mevcut değil ise veya 2.paragrafın (a) ve (b) bentlerinde belirtilen gereklilikleri yerine getirmek için yeterli değil ise, her İSİ, ek olarak LFC alanında üretim bağlantısının kademeli şekilde doğrusal olarak kesilmesini ayarlayacaktır. İSİ, senkron bölgedeki diğer İSİ'ler ile istişare ederek güç üretim modüllerinin ve/veya HVDC sistemlerinin bağlantısının kesilmesi için gereken adımların maksimum boyutunu belirleyecektir.

Madde 17

Gerilim çökmesine karşı otomatik şema

1. Sistem savunma planının gerilim çökmesine karşı otomatik şema, bir İSİ'nin sistem güvenliği değerlendirmesinin sonuçlarına bağlı olarak aşağıdaki şemalardan birini veya daha fazlasını içerebilir:

(a) (AB) 2016/1388 sayılı Tüzüğü'nün 19 (2) Maddesi uyarınca düşük voltaj talebi bağlantısının kesilmesi için bir şema;

(b) (AB) 2016/1388 sayılı Tüzüğü'nün 19 (3) Maddesi uyarınca yük kademe değiştiriciye yönelik bir bloklama şeması; ve

(c) gerilim yönetimi için sistem koruma şemaları.

2. 1.Paragraf uyarınca yapılan değerlendirmenin, İSİ kontrol alanındaki bir gerilim çökmesinin önlenmesi için yük altında kademe değiştirici için bir bloklama şemasının uygulanmasının gerekli olmadığını göstermemesi halinde, İSİ yük altında kademe değiştiricinin (AB) 2016/1388 sayılı Tüzüğü'nün 19(3) Maddesi uyarınca, en azından aşağıdakiler dâhil olmak üzere, hangi koşullarda bloke edeceğini belirleyecektir:

(a) bloklama yöntemi (yerel veya uzaktan kontrol odasından);

(b) bağlantı noktasındaki voltaj seviyesi eşiği;

(c) reaktif gücün akış yönü; ve

(d) blok ve eşik tespiti arasındaki maksimum zaman aşımı.

*Madde 18***Frekans sapması yönetim prosedürü**

1. Sistem savunma planının frekans sapmalarını yönetme prosedürü, (AB) 2017/1485 sayılı Tüzüğün 18(2) Maddesinde alarm durumu için tanımlanan frekans limitlerinin dışında bir frekans sapmasını yönetmeye yönelik bir dizi tedbir içerecektir. Frekans sapma yönetimi prosedürü, (AB)2017/1485 sayılı Tüzüğün 78(4) Maddesi uyarınca koordineli bir şekilde yönetilmesi gereken düzeltici eylemler için belirlenen prosedürlere uygun olmalı ve en azından aşağıdaki gereklilikleri yerine getirmelidir:
 - (a) düşük frekanslı olaylar sırasında üretimin azalması yükün azalmasından daha küçük olacaktır; ve
 - (b) aşırı frekans olayları sırasında, üretimin azalması yükün azalmasından daha büyük olacaktır.
2. Her İSİ, 3. ve 5. Paragraflarda belirtildiği gibi aktif gücün manuel olarak aktivasyonuna veya devre dışı bırakılmasına müdahale edilmesini önlemek için LFC işletme modunu uyarlayacaktır.
3. Her İSİ, ayar noktasının SGU'nun teknik kısıtlarını yerine getirmesi koşuluyla, 11(4) Maddesinin (c) bendi tanımlanan her SGU'nun muhafaza edeceği aktif bir güç ayar noktası oluşturma hakkına sahip olacaktır. Her İSİ, bu tedbirin 4(4) Maddesinde belirtilen şartlar ve koşullar uyarınca kendileri için geçerli olması ve ayar noktasının, savunma hizmeti sağlayıcısının teknik kısıtlara uyması koşuluyla, her savunma hizmeti sağlayıcısının muhafaza edeceği bir aktif güç ayar noktası oluşturma hakkına sahip olacaktır. SGU'lar ve savunma hizmeti sağlayıcıları, İSİ tarafından doğrudan veya dolaylı olarak DSİ'ler aracılığıyla verilen talimatları gecikmeksizin yerine getirecek ve daha fazla talimat verilinceye kadar bu durumda kalacaktır. Talimatların doğrudan verildiği durumlarda, İSİ, ilgili DSİ'leri gecikmeksizin bilgilendirecektir.
4. Her İSİ, doğrudan veya dolaylı olarak DSİ'ler aracılığıyla, SGU'ların ve savunma hizmeti sağlayıcılarının bağlantısını kesme hakkına sahip olacaktır. Başka talimatlar verilene kadar SGU'lar ve savunma hizmeti sağlayıcılarının bağlantıları kesik kalacaktır. SGU'ların doğrudan bağlantısı kesildiği takdirde, İSİ ilgili DSİ'leri gecikmeksizin bilgilendirecektir. Olaydan sonraki 30 gün içinde İSİ, bu eylemin gerekçesi, uygulanması ve etkisinin ayrıntılı bir açıklamasını içeren bir rapor hazırlayacak ve bu raporu 2009/72/EC sayılı Direktifin 37. Maddesi uyarınca ilgili düzenleyici makama sunmanın yanı sıra önemli ölçüde etkilenen sistem kullanıcıları için hazır bulunduracaktır.
5. 15. Maddede belirtilen otomatik düşük frekanslı talep bağlantısı kesme planının aktivasyonundan önce, frekans değişim hızının izin vermesi koşuluyla, her İSİ, doğrudan veya dolaylı olarak DSİ'ler aracılığıyla, ilgili savunma hizmeti sağlayıcılarından gelen talep yanıtını aktive edecek ve:
 - (a) sistem savunma planında İSİ tarafından belirlenen aktif güç ayar noktasında yük olarak hareket eden enerji depolama ünitelerini üretim moduna değiştirecek; veya
 - (b) enerji depolama ünitesinin frekansı dengeleyecek kadar hızlı geçiş yapamaması halinde, enerji depolama ünitesinin bağlantısını manuel olarak kesecektir.

*Madde 19***Gerilim sapması yönetim prosedürü**

1. Sistem savunma planının gerilim sapmalarının yönetimi prosedürü, (AB) 2017/1485 sayılı Tüzüğün 25. Maddesinde ortaya konulan işletme güvenliği limitleri dışındaki gerilim sapmalarını yönetmek için bir dizi tedbir içerecektir.
2. (AB) 2017/1485 sayılı Tüzüğün 28 ve 29 Maddeleri uyarınca, her İSİ, reaktif bir güç aralığı veya gerilim aralığı oluşturma ve 11(4) Maddesi uyarınca bu tedbir için tanımlanan DSİ'ler ve SGU'lara bunu muhafaza etmeleri için talimat verme hakkına sahip olacaktır.
3. Acil durumda olan Komşu İSİ'nin talebi üzerine, her İSİ, iletim sistemini acil duruma veya sistem çökmesi durumuna getirmeyen tüm reaktif güç kapasitesini hazır bulunduracaktır.

*Madde 20***Güç akışı yönetimi prosedürü**

1. Sistem savunma planının güç akışı yönetimi prosedürü, (AB) 2017/1485 sayılı Tüzüğün 25. Maddesinde ortaya konulan işletme güvenliği sınırlarının dışındaki güç akışını yönetmek için bir dizi tedbir içerecektir.

2. Her İSİ, 11(4) Maddesinin (c) bendi uyarınca tanımlanan her SGU'nın, ayar noktasının SGU'nın teknik kısıtlara uyması koşuluyla muhafaza edeceği aktif bir güç ayar noktası oluşturma hakkına sahip olacaktır. Her İSİ, bu tedbirin 4 (4) Maddesinde atıfta bulunulan şartlar ve koşullar uyarınca kendileri için geçerli olması ve ayar noktasının savunma hizmeti sağlayıcılarının teknik kısıtlara uyması koşuluyla, her savunma hizmeti sağlayıcısının muhafaza edeceği aktif bir güç ayar noktası oluşturma hakkına sahip olacaktır. SGU'lar ve savunma hizmeti sağlayıcıları, İSİ tarafından doğrudan veya dolaylı olarak DSİ'ler aracılığıyla verilen talimatları gecikmeksizin yerine getirecek ve daha fazla talimat verilinceye kadar bu durumda kalacaktır. Talimatların doğrudan verildiği durumlarda, İSİ, ilgili DSİ'leri gecikmeksizin bilgilendirecektir.

3. Her İSİ, doğrudan veya dolaylı olarak DSİ'ler aracılığıyla SGU'ların ve savunma hizmeti sağlayıcılarının bağlantısını kesme hakkına sahip olacaktır. Başka talimatlar verilene kadar SGU'lar ve savunma hizmeti sağlayıcılarının bağlantıları kesik kalacaktır. SGU'ların doğrudan bağlantısı kesildiği takdirde, İSİ ilgili DSİ'leri gecikmeksizin bilgilendirecektir. Olaydan sonraki 30 gün içinde İSİ, bu eylemin gerekçesi, uygulanması ve etkisinin ayrıntılı bir açıklamasını içeren bir rapor hazırlayacak ve bu raporu 2009/72/EC sayılı Direktifin 37. Maddesi uyarınca ilgili düzenleyici makama sunacaktır.

Madde 21

Aktif güç prosedürü desteği

1. Gün öncesi veya gün içi zaman dilimi içinde kontrol alanı yeterliliğinin mevcut olmaması durumunda, (AB) 2017/1485 sayılı Tüzüğün 107. maddesinin 1. ve 2. fıkraları uyarınca ve 35. madde uyarınca piyasa faaliyetlerinin muhtemel askıya alınmasından önce, bir İSİ aktif güç için aşağıdakilerden destek talep etme hakkına sahip olacaktır:

- (a) İSİ'nin talebi üzerine, dengeleme piyasası tarafından daha önce aktive edilmemiş olması ve teknik kısıtlarına uyması koşuluyla, tüm aktif gücü nü emreamade hale getirmek için emreamadelik durumunu değiştirecek herhangi bir dengeleme hizmeti sağlayıcısı;
- (b) LFC alanına bağlı olan ve halihazırda İSİ'ye bir dengeleme hizmeti sağlamayan ve İSİ talebi üzerine, teknik kısıtlarına uygun olarak tüm aktif gücünü emreamade hale getirecek olan herhangi bir SGU; ve
- (c) normal durumda veya alarm durumunda olan diğer İSİ'ler.

2. Bir İSİ, yalnızca, kontrol alanının yeterliliğinin olmadığı anda mevcut bölgeler arası kapasitesini dikkate alarak mevcut tüm dengeleme enerji tekliflerini aktive edilmemiş ise, 1.paragrafın (a) ve (b) bentleri uyarınca, bir dengeleme hizmet sağlayıcısından veya SGU'dan aktif güç desteğini aktive edebilir.

3. 1 (c) paragrafı uyarınca aktif güç desteği talebine tabi olan her İSİ:

- (a) paylaşılmayan tekliflerini kullanıma sunacaktır;
- (b) talep eden İSİ'ye karşılık gelen gücü sağlamak için emreamade dengeleme enerjisini aktive etme hakkına sahip olacaktır; ve
- (c) talep eden İSİ'ye karşılık gelen aktif güç desteğini sağlamak için LFC alanına bağlı olan ve halihazırda İSİ'ye dengeleme hizmeti sağlamayan herhangi bir SGU'dan ve dengeleme hizmet sağlayıcılarından aktif güç desteği talebinde bulunma hakkına sahip olacaktır,

4. 1 (c) paragrafı uyarınca talep edilen aktif gücü aktive ederken, talep eden ve talep edilen İSİ'ler aşağıdakileri kullanma hakkına sahip olacaktır:

- (a) aktivasyonun gün içi bölgeler arası kapanış zamanından önce yapılması durumunda ve ilgili bölgeler arası kapasitelerinin sağlanmasının 35. Madde uyarınca askıya alınmaması halinde, emreamade bölgeler-arası kapasite;
- (b) talep eden ve talep edilen İSİ'ler, 6(5) Maddesi uyarınca önemli ölçüde etkilenen diğer İSİ'ler ile birlikte koordine edeceği, sistemin gerçek zamanlı durumu nedeniyle emreamade olabilecek ek kapasite.

5. Talep edilen ve talep eden İSİ'ler, aktif güç desteği sağlama koşulları üzerinde mutabık kaldıkları takdirde, mutabık kalınan aktif güç miktarı ve tedarik için zaman dilimi, destek sağlayan İSİ'nin iletim sistemi acil duruma veya sistem çökmesi durumuna girmediği sürece kati olacaktır.

*Madde 22***Manuel talep bağlantısı kesme prosedürü**

1. 18. ila 21. Maddelerde belirtilen tedbirlere ek olarak, her İSİ, acil durumun yayılmasını veya kötüleşmesini önlemek için gerektiğinde doğrudan İSİ tarafından veya dolaylı olarak DSİ'ler aracılığıyla manuel olarak kesilecek bir miktar netleştirilmiş talep oluşturabilir. Talebin doğrudan kesilecek olması durumunda, İSİ ilgili DSİ'leri gecikmeksizin bilgilendirecektir.
2. İSİ, 1. paragrafta atıfta bulunulan netleştirilmiş talep bağlantısının manuel olarak kesilmesini aşağıdaki sebeplerden ötürü aktive edecektir:
 - (a) aşırı yüklenmeleri veya düşük gerilim durumlarını gidermek; veya
 - (b) 21. Madde uyarınca aktif güç destek talebinde bulunulan, ancak (AB) 2017/1485 sayılı Tüzüğün 107. Maddesi uyarınca kontrol alanındaki gün öncesi ve gün içi zaman dilimlerinde yeterliliğin muhafaza edilmesi için yeterli olmayan ve senkron bölgede frekansın arıza riskine yol açan durumları çözmek.
3. İSİ, DSİ'leri dağıtım sistemlerinde bağlantısını kesecekleri 1. paragraf uyarınca oluşturulan netleştirilmiş talep miktarına ilişkin bilgilendirecektir. Her DSİ, bildirilen netleştirilmiş talep miktarını fazla gecikmeden kesecektir.
4. Olaydan sonraki 30 gün içinde İSİ, bu eylemin gerekçesi, uygulanması ve etkisinin ayrıntılı bir açıklamasını içeren bir rapor hazırlayacak ve bu raporu 2009/72/EC sayılı Direktifin 37. Maddesi uyarınca ilgili düzenleyici makama sunacaktır.

KISIM III**RESTORASYON PLANI***BÖLÜM 1***Genel hükümler***Madde 23***Restorasyon planı tasarımı**

1. 18 Aralık 2018 tarihine kadar, her İSİ, ilgili DSİ'ler, SGU'lar, 4(3) Maddesinde atıfta bulunulan kuruluşlar veya ulusal düzenleyici kurumlar, komşu İSİ'ler ve bu senkron bölgedeki diğer İSİ'ler ile istişare ederek bir restorasyon planı tasarlayacaktır.
2. Restorasyon planını tasarlarırken, her İSİ en azından aşağıdaki unsurları dikkate alacaktır:
 - (a) yük ve üretim davranışı ve kabiliyetleri;
 - (b) paragraf (4) uyarınca listelenen yüksek öncelikli SGU'ların özel ihtiyaçları; ve
 - (c) şebekesinin ve temelini oluşturan DSİ şebekelerinin özellikleri.
3. Restorasyon planı en azından aşağıdaki hükümleri içerecektir:
 - (a) 25. Maddede öngörüldüğü üzere, restorasyon planının aktive edildiği koşullar;
 - (b) İSİ tarafından verilecek restorasyon planı talimatları; ve
 - (c) tanımlanmış taraflar ile gerçek zamanlı danışmanlık veya koordinasyona tabi tedbirler.
4. Restorasyon planı, özellikle aşağıdaki unsurları içerecektir:
 - (a) İSİ tarafından tesislerinde uygulanacak tedbirlerin bir listesi;
 - (b) DSİ'ler tarafından uygulanacak tedbirlerin ve tesislerinde uygulanmasından sorumlu olan DSİ'lerin bir listesi;
 - (c) (AB) 2016/631, (AB) 2016/1388 ve (AB) 2016/1447 sayılı Tüzüklerde belirtilen zorunlu gerekliliklerden veya ulusal mevzuattan kaynaklanan tedbirleri tesislerinde uygulamaktan sorumlu SGU'ların bir listesi ve bu SGU'lar tarafından uygulanacak tedbirlerin bir listesi;
 - (d) yüksek öncelikli SGU'ların listesi ve bunların bağlantısının kesilmesi ve yeniden enerjilendirilmesi için şartlar ve koşullar;

- (e) restorasyon planı prosedürleri için gerekli olan trafo merkezlerinin bir listesi;
 - (f) İSİ'nin kontrol alanındaki, sistem toparlama (black start) kabiliyeti, hızlı yeniden senkronizasyon kabiliyeti (iç ihtiyaç için yük işletimi ile) ve ada işletimi kabiliyetine sahip aşağıdan yukarıya enerjilendirme stratejisi ile sistemini yeniden enerjilendirmek için gerekli güç kaynaklarının sayısı; ve
 - (g) listelenen her tedbir için son uygulama tarihleri.
5. Restorasyon planı en azından Kısım III'te belirtilen aşağıdaki teknik ve organizasyonel tedbirleri içerecektir:
- (a) Bölüm 2 uyarınca yeniden enerjilendirme prosedürü;
 - (b) Bölüm 3 uyarınca frekans yönetimi prosedürü; ve
 - (c) Bölüm 4 uyarınca yeniden senkronizasyon prosedürü.
6. Restorasyon planında yer alan tedbirler aşağıdaki ilkelere uygun olacaktır:
- (a) sistem kullanıcıları üzerindeki etkileri minimal düzeyde olacaktır;
 - (b) ekonomik açıdan verimli olacaktır;
 - (c) yalnızca gerekli olan tedbirler aktive edilecektir; ve
 - (d) enterkonnekte iletim sistemlerini acil durum veya sistem çökmesi durumuna girmesine neden olmayacaktır.

Madde 24

Restorasyon planının uygulanması

1. 18 Aralık 2019 tarihine kadar, her İSİ, iletim sisteminde uygulanacak olan restorasyon planının tedbirlerini uygulayacaktır. Uygulanan tedbirleri bundan sonra da muhafaza edecektir.
2. 18 Aralık 2018 tarihine kadar, her İSİ, iletim ile ilgili DSİ'leri, aşağıdakiler için uygulanacak olan tedbirler konusunda, uygulama için son tarihler de dâhil olmak üzere, bilgilendirecektir:
 - (a) 23(4) Maddesi uyarınca DSİ'nün tesisleri; ve
 - (b) 23(4) Maddesi uyarınca tanımlanan ve dağıtım sistemlerine bağlı SGU'ların tesisleri; ve
 - (c) dağıtım sistemlerine bağlı restorasyon hizmeti sağlayıcılarının tesisleri; ve
 - (d) dağıtım sistemlerine bağlı DSİ'lerin tesisleri.
3. 18 Aralık 2018 tarihine kadar, her İSİ, 23(4) Maddesi uyarınca tanımlanan SGU'ları ve iletim sistemine doğrudan bağlanan restorasyon hizmeti sağlayıcılarını, tesislerinde uygulanacak tedbirler konusunda, 23(4) Maddesi (g) bendi uyarınca, uygulama için son tarihler de dâhil olmak üzere, bilgilendirecektir.
4. Ulusal mevzuatta öngörüldüğü takdirde, İSİ, Madde 23(4) uyarınca tanımlanan SGU'ları ve restorasyon hizmeti sağlayıcılarını ve dağıtım sistemlerine bağlı DSİ'leri doğrudan bilgilendirecek ve ilgili DSİ'yi bu bildirime ilişkin bilgilendirecektir.
5. Bir İSİ'nin 2. paragraf uyarınca bir DSİ'ye bildirim yapması durumunda, DSİ de, gecikmeksizin, SGU'lara, restorasyon hizmeti sağlayıcılarına ve dağıtım sistemine bağlı olan DSİ'lere, ilgili tesislerinde uygulamak zorunda oldukları restorasyon planı tedbirlerini, uygulama için son tarihler de dâhil olmak üzere, bildirecektir.
6. Bildirim yapılan her DSİ, SGU ve restorasyon hizmeti sağlayıcısı:
 - (a) bildirilen tedbirleri bildirim tarihinden itibaren en geç 12 ay içinde uygulayacaktır;
 - (b) tedbirlerin uygulandığını, bildirim yapan sistem işletmecisine teyit edecektir; ve bildirim yapan sistemi işletmecisi, İSİ'den farklı olduğu takdirde, İSİ'ye bildirecektir; ve
 - (c) tesislerinde uygulanan tedbirleri muhafaza edecektir.

*Madde 25***Restorasyon planının aktivasyonu**

1. Her İSİ, restorasyon planının prosedürlerini, Madde 23 (4) uyarınca tanımlanan SGU'lar ve DSİ'ler ve aşağıdaki durumlarda restorasyon hizmeti sağlayıcıları ile koordineli olarak aktive edecektir:
 - (a) sistem, (AB) 2017/1485 sayılı Tüzüğün (3). Maddesinde belirtilen kriterlere göre acil durum halindeyken, sistem savunma planı tedbirlerinin aktivasyonunun ardından sistem dengelendikten sonra; veya
 - (b) sistem, (AB) 2017/1485 sayılı Tüzüğün 18 (4) Maddesinde belirtilen kriterlere göre sistem çökmesi durumunda olduğunda.
2. Sistemin restorasyonu sırasında, her İSİ aşağıdakileri tanımlayacak ve izleyecektir:
 - (a) kontrol alanının ait olduğu senkron bölgenin veya senkron bölgelerin kapsamı ve sınırları;
 - (b) senkron bölgeyi veya senkron bölgeleri paylaştığı İSİ'ler; ve
 - (c) kontrol alanındaki emreamade aktif güç rezervleri.
3. 23(4) Maddesi uyarınca tanımlanan her DSİ ve SGU ile her restorasyon hizmeti sağlayıcısı, İSİ tarafından 23(3) Maddesinin (b) bendi uyarınca, restorasyon planı prosedürlerine uygun olarak, İSİ tarafından verilen restorasyon planı talimatlarını gecikmeksizin yerine getirecektir.
4. Her İSİ, etkilenen önemli bir sınır ötesi etkisi olan restorasyon planının prosedürlerini, İSİ'ler ile koordineli olarak aktive edecektir.

*BÖLÜM 2***Yeniden enerjilendirme***Madde 26***Yeniden enerjilendirme prosedürü**

1. Restorasyon planının yeniden enerjilendirme prosedürü, İSİ'nin aşağıdakileri uygulanmasına olanak tanıyan bir dizi tedbir içerecektir:
 - (a) yukarıdan aşağıya yeniden enerjilendirme stratejisi; ve
 - (b) aşağıdan yukarıya yeniden enerjilendirme stratejisi.
2. Aşağıdan yukarıya yeniden enerjilendirme stratejisi ile ilgili olarak, yeniden enerjilendirme prosedürü en azından aşağıdakiler için tedbirler içermelidir:
 - (a) yeniden enerjilendirmeye bağlı gerilim ve frekans sapmalarını yönetmek;
 - (b) ada işletimini izlemek ve yönetmek; ve
 - (c) ada işletimi alanlarının yeniden senkronize edilmesi.

*Madde 27***Yeniden enerjilendirme prosedürünün aktivasyonu**

1. Yeniden enerjilendirme prosedürünü aktive ederken, her İSİ, aşağıdakileri dikkate alarak uygulanacak stratejiyi oluşturmalıdır:
 - (a) kontrol alanında yeniden enerjilenebilen güç kaynaklarının emreamadeligi;
 - (b) olası yeniden enerjilendirme stratejilerinin beklenen süresi ve riskleri;
 - (c) güç sistemlerinin koşulları;
 - (d) en azından enterkonnektörlerin durumu dâhil olmak üzere, doğrudan bağlı sistemlerin koşulları;
 - (e) 23(4) Maddesi uyarınca listelenen yüksek öncelikli önemli şebeke kullanıcıları; ve
 - (f) yukarıdan aşağıya ve aşağıdan yukarıya yeniden enerjilendirme stratejilerini birleştirme olasılığı.

2. Yukarıdan aşağıya yeniden enerjilendirme stratejisini uygularken, her İSİ, maksimum kararlı durum frekans sapmasına maksimum toleransla nominal frekansa göre frekansı düzenlemek amacıyla yük ve üretim bağlantısını yönetecektir. Her İSİ, Madde 29 uyarınca tayin edildiği durumlarda, frekans lideri tarafından tanımlanan yük ve üretim bağlantısı koşullarını uygulayacaktır.
3. Aşağıdan yukarıya yeniden enerjilendirme stratejisini uygularken, her İSİ, 28 (3) Maddesinin (c) bendi uyarınca belirlenen hedef frekansa göre frekansı düzenlemek amacıyla yük ve üretimin bağlantısını, yönetecektir.
4. Yeniden enerjilendirme sırasında, İSİ, DSİ'ler istişare ettikten sonra, dağıtım şebekelerine yeniden bağlanacak netleştirilmiş talep miktarını belirleyecek ve bildirecektir. Her DSİ, blok yüküne riayet ederek ve yük ve üretimin şebekesindeki otomatik yeniden bağlantısını dikkate alarak bildirilen netleştirilmiş talep miktarının yeniden bağlantısını yapacaktır.
5. Her İSİ, komşu İSİ'leri yukarıdan aşağıya yeniden enerjilendirme stratejisini destekleme kabiliyeti konusunda bilgilendirecektir.
6. Yukarıdan aşağıya yeniden enerji sağlama stratejisinin aktivasyonu için, İSİ komşu İSİ'lerden yeniden enerjilendirmeyi desteklemelerini talep edecektir. Bu destek, 21. Maddenin 3 ila 5. paragrafları uyarınca aktif güç desteğinden oluşabilmektedir. Talep edilen İSİ'ler, sistemlerini acil durum veya sistem çökmesi durumlarına yönlendirmedikçe, yeniden enerjilendirme desteği sağlayacaktır. Bu durumda, talep eden İSİ, aşağıdan yukarıya yeniden enerjilendirme stratejisini kullanacaktır.

BÖLÜM 3

Frekans yönetimi

Madde 28

Frekans yönetimi prosedürü

1. Restorasyon planının frekans yönetimi prosedürü, sistem frekansını nominal frekansa geri yüklemeyi amaçlayan bir dizi tedbir içerecektir.
2. Her İSİ, aşağıdaki durumlarda frekans yönetimi prosedürünü aktive edecektir:
 - (a) senkron alan birkaç senkron bölgeye ayrıldığında yeniden senkronizasyon prosedürünün hazırlanmasında;
 - (b) senkron alanda frekans sapması durumunda; veya
 - (c) yeniden enerji verilmesi durumunda.
3. Frekans yönetimi prosedürü en azından aşağıdakileri içerecektir:
 - (a) frekans liderlerinin tayin edilmesinden önce yük-frekans denetim biriminin ayarlanması ile ilgili eylemlerin bir listesi;
 - (b) frekans liderlerinin tayin edilmesi;
 - (c) aşağıdan yukarıya enerjilendirme stratejisi durumunda hedef frekansın oluşturulması;
 - (d) frekans sapmasından sonra frekans yönetimi; ve
 - (e) senkron alan bölünmesinden sonra frekans yönetimi.
 - (f) büyük frekans sapmalarını önlemek için, senkron bölgedeki emreamade aktif güç rezervleri dikkate alınarak, yeniden bağlanacak yük ve üretim miktarının belirlenmesi.

Madde 29

Frekans lideri tayin edilmesi

1. Sistemin restorasyonu sırasında, bölgeye senkron bir alan birkaç senkron bölgeye ayrıldığı takdirde, her senkron bölgenin İSİ'leri paragraf 3 uyarınca bir frekans lideri tayin edecektir.
2. Sistemin restorasyonu sırasında, senkron bir alan bölünmediği, ancak sistem frekansı (AB) 2017/1485 Tüzüğü'nün 18(2) Maddesinde tanımlanan alarm durumu için frekans sınırlarını aştığı takdirde, senkron alanın tüm İSİ'leri paragraf 3 uyarınca bir frekans lideri tayin edecektir.

3. Senkron bölgenin veya senkron alanın İSİ'leri frekans lideri olarak başka bir İSİ'yi atamayı kabul etmedikçe, gerçek zamanlı tahmini en yüksek K-faktörüne sahip İSİ frekans lideri olarak atanacaktır. Bu durumda, senkron bölgenin veya senkron alanın İSİ'leri aşağıdaki kriterleri dikkate alacaktır:

(a) emreamade aktif güç rezervlerinin ve özellikle frekans restorasyon rezervlerinin miktarı;

(b) enterkonnektörlerdeki emreamade kapasiteler;

(c) senkron bölgenin veya senkron alanın İSİ'lerin frekans ölçümlerinin hazır bulunması; ve

(d) senkron bölge veya senkron alan içindeki kritik elemanlar üzerindeki ölçümlerin hazır bulunması.

4. 3. paragrafa bakılmaksızın, ilgili senkron alanın büyüklüğü ve gerçek zamanlı durum izin verdiği takdirde, senkron alanın İSİ'ler önceden belirlenmiş bir frekans lideri atayabilir.

5. 1. ve 2. paragraflar uyarınca frekans lideri olarak atanan İSİ, ataması hakkında senkron alanın diğer İSİ'lerini gecikmeksizin bilgilendirecektir.

6. Tayin edilen frekans lideri aşağıdaki durumlar gerçekleşene kadar bu şekilde hareket edecektir:

(a) senkron bölge için başka bir frekans liderinin tayin edilmesi;

(b) senkron bölgesinin başka bir senkron bölge ile yeniden senkronize edilmesi sonucunda yeni bir frekans lideri atanması; veya

(c) senkron bölgenin tamamen yeniden senkronize edilmiş olması, sistem frekansı standart frekans aralığında olması ve senkron alanın her İSİ tarafından işletilen LFC'nin, (AB) 2017/1485 sayılı Tüzüğü'nün 18(1) Maddesi uyarınca normal işletme moduna geri dönmesi.

Madde 30

Frekans sapmasından sonra frekans yönetimi

1. Sistem restorasyonu sırasında, 29(3) Maddesi uyarınca bir frekans lideri tayin edildiği takdirde, frekans lideri dışındaki, senkron alanın İSİ'leri ilk önlem olarak, frekans restorasyon rezervlerinin ve yerine koyma rezervlerinin manuel aktivasyonunu askıya alacaktır.

2. Frekans lideri, senkron alanın diğer İSİ'leri ile istişare ettikten sonra, senkron alanın her İSİ tarafından işletilen LFC üzerinde uygulanacak işletme modunu belirleyecektir.

3. Frekans lideri, senkron alanın frekansını nominal frekansa göre düzenlemek amacıyla, (AB) 2017/1485 sayılı Tüzüğü'nün 25. Maddesi uyarınca tanımlanan işletme güvenliği sınırlarını dikkate alarak, senkron alandaki frekans restorasyon rezervleri ve yerine koyma rezervlerinin manuel aktivasyonunu yönetecektir. Talep üzerine, senkron alanın her İSİ frekans liderini destekleyecektir.

Madde 31

Senkron alan bölünmesinden sonra frekans yönetimi

1. Sistem restorasyonu sırasında, 29(3) Maddesi uyarınca bir frekans lideri tayin edildiği takdirde, frekans lideri hariç olmak üzere, her senkron bölgenin İSİ'leri ilk önlem olarak, frekans restorasyon rezervlerinin ve yerine koyma rezervlerinin manuel aktivasyonunu askıya alacaktır.

2. Frekans lideri, senkron bölgenin diğer İSİ'leri ile istişare ettikten sonra, senkron bölgenin her İSİ tarafından işletilen LFC üzerinde uygulanacak işletme modunu belirleyecektir.

3. Frekans lideri, senkron bölgenin frekansını, varsa, 34(1) Maddesinin (b) bendi uyarınca, yeniden senkronizasyon liderinin belirlediği hedef frekansa göre düzenlemek amacıyla, (AB) 2017/1485 sayılı Tüzüğü'nün 25. Maddesi uyarınca tanımlanan işletme güvenliği sınırlarını dikkate alarak, senkron bölgedeki frekans restorasyon rezervleri ve yerine koyma rezervlerinin manuel aktivasyonunu yönetecektir. Senkron bölge için herhangi bir yeniden senkronizasyon lideri atanmadığı takdirde, frekans lideri frekansı nominal frekansa göre düzenlemeyi amaçlamayacaktır. Talep üzerine, senkron bölgenin her İSİ frekans liderini destekleyecektir.

BÖLÜM 4**Yeniden Senkronizasyon (Resenkronizasyon)****Madde 32****Resenkronizasyon prosedürü**

Restorasyon planının yeniden senkronizasyon prosedürü, en azından aşağıdakileri içerecektir:

- (a) bir yeniden senkronizasyon liderinin tayin edilmesi;
- (b) İSİ'nin bir yeniden senkronizasyon stratejisi uygulamasına olanak tanıyan tedbirler; ve
- (c) bağlantı hatlarına ilişkin faz açısı, frekans ve gerilim farkları için maksimum limitler.

Madde 33**Resenkronizasyon lideri tayin edilmesi**

1. Sistemin restorasyonu sırasında, iki senkron bölge, iletim sistemlerinin işletme güvenliğini tehlikeye atmadan yeniden senkronize edilebildiği takdirde, bu senkron bölgelerin frekans liderleri en azından potansiyel yeniden senkronizasyon olarak tanımlanan İSİ(ler) ile istişare ederek ve 2.paragraf uyarınca bir yeniden senkronizasyon lideri atayacaktır. Her frekans lideri, tayin edilen yeniden senkronizasyon liderinin senkron bölgesinden İSİ'lerini gecikmeksizin bilgilendirecektir.
2. Yeniden senkronize edilecek her senkron bölge çifti için, yeniden senkronizasyon lideri aşağıdakileri gerçekleştiren İSİ olacaktır:
 - (a) Yeniden senkronize edilecek iki senkron bölge arasındaki sınırdaki sınırda bir paralel anahtarlama cihazı ile donatılmış en az bir trafo merkezini işletmek;
 - (b) her iki senkron bölgeden frekans ölçümlerine erişimi bulunmak;
 - (c) aralarında potansiyel yeniden senkronizasyon noktalarının yer aldığı trafo merkezlerindeki gerilim ölçümlerine erişimi olmak; ve
 - (d) potansiyel yeniden senkronizasyon noktalarının voltajını kontrol edebilmek.
3. Birden fazla İSİ'nin 2. paragraftaki kriterleri yerine getirmesi durumunda, iki senkronize bölge arasındaki en yüksek sayıda potansiyel yeniden senkronizasyon noktasına sahip İSİ, iki senkron bölgenin frekans liderleri başka bir İSİ'yi yeniden senkronizasyon lideri olarak atamayı kabul etmedikçe, yeniden senkronizasyon lideri olarak tayin edilecektir.
4. Tayin edilen yeniden senkronizasyon lideri aşağıdaki durumlar gerçekleşene kadar bu şekilde hareket edecektir:
 - (a) iki senkron bölge için başka bir yeniden senkronizasyon liderinin tayin edilmesi;
 - (b) iki senkron bölgenin yeniden senkronize edilmesi ve 34. Maddedeki tüm adımların tamamlanması;

Madde 34**Yeniden senkronizasyon stratejisi**

1. Yeniden senkronizasyondan önce, resenkronizasyon lideri:
 - (a) 32. Maddede atıfta bulunulan azami limitler uyarınca aşağıdakileri belirleyecektir:
 - (i) yeniden senkronizasyon frekansı hedef değeri;
 - (ii) iki senkron bölge arasındaki maksimum frekans farkı;
 - (iii) maksimum aktif ve reaktif güç alışverişi; ve
 - (iv) LFC'de uygulanacak işletme modu.
 - (b) senkron bölgelerdeki işletme güvenliği limitlerini dikkate alarak, yeniden senkronizasyon noktasını seçmek;
 - (c) yeniden senkronizasyon noktasında iki senkron bölgenin yeniden senkronizasyonu için gerekli tüm eylemleri oluşturmak ve hazırlamak;
 - (d) senkron bölgeler arasında ek bağlantılar oluşturmak için müteakip bir dizi eylem oluşturmak ve hazırlamak; ve
 - (e) (a) maddesinde belirtilen koşulları dikkate alarak, senkron bölgelerin yeniden senkronizasyon için hazır olup olmadığını değerlendirmek.

2. 1. Paragrafta sayılan görevleri yerine getirirken, yeniden senkronizasyon lideri, ilgili senkron bölgelerin frekans liderlerine danışacak ve (b) ila (e) bentlerinde listelenen görevler için de, yeniden senkronizasyon için kullanılan trafo merkezlerinde çalışan İSİ'lere de danışacaktır.

3. Her frekans lideri, senkron bölgesindeki İSİ'lerini planlanan yeniden senkronizasyon hakkında gecikmeksizin bilgilendirecektir.

4. 1. Paragrafın (a) bendi uyarınca ortaya konulan tüm koşullar yerine getirildiği takdirde, yeniden senkronizasyon lideri, 1. paragrafın (c) ve (d) bentlerine göre oluşturulan eylemleri aktive ederek yeniden senkronizasyonu yürütecektir.

KISIM IV

PİYASA ETKİLEŞİMLERİ

Madde 35

Piyasa faaliyetlerinin askıya alınması prosedürü

1. Bir İSİ, 2. paragrafta belirtilen bir veya daha fazla piyasa faaliyetini aşağıdaki durumlarda geçici olarak askıya alabilir;

(a) İSİ'nin iletim sisteminin sistem çökmesi durumunda olması; veya

(b) İSİ'nin, piyasa tarafından sağlanan tüm seçenekleri tüketmiş olmasının ve olağanüstü hal koşullarında piyasa faaliyetlerinin sürdürülmesinin (AB) 2017/1485 sayılı Tüzüğü'nün 18 (3) Maddesinde atıfta bulunulan koşullardan bir veya daha fazlasını bozması; veya

(c) piyasa faaliyetlerinin devam ettirilmesinin, normal duruma veya alarm durumuna restorasyon sürecinin etkinliğini önemli ölçüde azaltması; veya

(d) İSİ'lerin piyasa faaliyetlerini kolaylaştırmaları için gerekli araç ve iletişim araçlarının emreamade olmaması.

2. 1. paragraf uyarınca aşağıdaki piyasa faaliyetleri askıya alınabilir:

(a) iletim sisteminin normal veya alarm durumuna geri getirmemesi beklenen her piyasa zaman birimi için karşılık gelen teklif bölgesi sınırları üzerinde kapasite tahsisi için bölgeler arası kapasite sağlanması;

(b) dengeleme hizmeti sağlayıcısı tarafından dengeleme kapasitesi ve dengeleme enerji tekliflerinin sunulması;

(c) dengeleme ile ilgili hüküm ve koşulların gerektirmesi halinde, dengeden sorumlu bir taraf tarafından gün öncesi zaman dilimi sonunda dengeli bir pozisyonun sağlanması;

(d) dengeden sorumlu tarafların pozisyonunda değişiklik yapılması;

(e) (AB) 2017/1485 sayılı Tüzüğü'nün 111 (1) ve (2) maddesinde atıfta bulunulan programların temin edilmesi, ve

(f) sistemin korunması ve / veya geri getirilmesi için askıya alınması gerekli görülen diğer ilgili piyasa faaliyetleri.

3. Paragraf 1 uyarınca piyasa faaliyetlerinin askıya alınması durumunda, İSİ'nin talebi üzerine, her SGU, teknik olarak mümkün olduğunda, İSİ tarafından belirlenen aktif bir güç ayar noktasında çalışacaktır.

4. 1. Paragraf uyarınca piyasa faaliyetlerini askıya alırken, İSİ söz konusu askıya alma işleminden etkilenen süreçlerinin işleyişini tamamen veya kısmen askıya alabilir.

5. 1. Paragraf uyarınca piyasa faaliyetlerini askıya alırken, İSİ en azından aşağıdaki taraflarla birlikte koordine edecektir:

(a) İSİ'nin üyesi olduğu kapasite hesaplama bölgelerinin İSİ'leri;

(b) İSİ'nin dengeleme koordinasyonu için düzenlemeleri olan İSİ'ler;

(c) kendi kontrol alanında (AB) 2015/1222 sayılı Tüzük uyarınca piyasa fonksiyonlarını yürütmek üzere atanan veya devredilen diğer kuruluşlar ve NEMO;

(d) İSİ'nin üyesi olduğu bir yük-frekans kontrol blokunun İSİ'leri; ve

(e) İSİ'nin üyesi olduğu kapasite hesaplama bölgelerinin koordineli kapasite hesaplayıcısı.

6. Piyasa faaliyetlerinin askıya alınması durumunda, her İSİ 38. Maddede ortaya konulan iletişim prosedürünü başlatacaktır.

Madde 36

Piyasa faaliyetlerinin askıya alınması ve restorasyonu için kurallar

1. 18 Aralık 2018 tarihine kadar, her İSİ, piyasa faaliyetlerinin askıya alınması ve restorasyonu ile ilgili kurallar için bir teklif geliştirecektir.
2. İSİ, bu kuralları 2009/72 / EC sayılı Tüzüğün 37. Maddesi uyarınca ilgili düzenleyici makam tarafından onaylandıktan sonra web sitesinde yayınlayacaktır.
3. Piyasa faaliyetlerinin askıya alınması ve restorasyonu ile ilgili kurallar aşağıdakilerle mümkün olduğu ölçüde uyumlu olacaktır:
 - (a) ilgili kapasite hesaplama bölgelerinde bölgeler arası kapasitenin sağlanmasına ilişkin kurallar;
 - (b) dengeleme koordinasyonu için diğer İSİ'ler ile yapılan düzenlemelerden kaynaklanan dengeleme enerji tekliflerinin ve dengeleme kapasitesinin, dengeleme hizmeti sağlayıcıları tarafından sunulması için kurallar;
 - (c) dengeleme ile ilgili hüküm ve koşulların gerektirmesi halinde, dengeden sorumlu taraf tarafından, gün öncesi zaman dilimi sonunda, dengeli bir pozisyonun sağlanması için kurallar;
 - (d) dengeden sorumlu tarafların pozisyonunda değişiklik yapılmasına ilişkin kurallar; ve
 - (e) (AB) 2017/1485 sayılı Tüzüğün 111 (1) ve (2) Maddelerinde atıfta bulunulan programların temin edilmesine yönelik kurallar.
4. Piyasa faaliyetlerinin askıya alınması ve restorasyonu için kurallar geliştirilirken, her İSİ, Madde 35 (1) 'de atıfta bulunulan durumları, aşağıdaki faktörleri dikkate alarak objektif olarak tanımlanmış parametrelere dönüştürecekler:
 - (a) İSİ'nin LFC alanındaki yük bağlantısının kesilme yüzdesi:
 - (i) dengeden sorumlu tarafların önemli bir bölümünün dengelerini muhafaza edememeleri; veya
 - (ii) İSİ'nin verimli bir yeniden enerjilendirme gerçekleştirmek için olağan dengeleme süreçlerini takip etmemesi gerekliliği;
 - (b) İSİ'nin LFC alanında, dengeden sorumlu tarafların önemli bir bölümünün dengelerini muhafaza edememelerine karşılık gelen üretim kesintisinin yüzdesi;
 - (c) aşağıdakilere karşılık gelen mevcut olmayan iletim sistemi elemanlarının payı ve coğrafi dağılımı:
 - (i) LFC alanının, normal dengeleme süreçlerine zarar veren önemli bir bölümünün, desenkronizasyonu (senkronizasyonunun bozulması); veya
 - (ii) bir teklif bölgesi sınırı/larında bölgeler arası kapasitenin sıfıra indirilmesi;
 - (d) aşağıdaki etkilenen kuruluşların kontrolleri dışındaki sebep (ler)den ötürü piyasa faaliyetlerini yürütememeleri:
 - (i) dengeden sorumlu taraflar;
 - (ii) dengeleme hizmeti sağlayıcıları;
 - (iii) (AB) 2015/1222 sayılı Tüzük uyarınca piyasa fonksiyonlarını yerine getirmek üzere görevlendirilen veya devredilen diğer kuruluşlar ve NEMO;
 - (iv) iletim bağlantılı DSİ'ler;
 - (e) aşağıdakileri gerçekleştirmek için gerekli düzgün çalışan araçların ve iletişim araçlarının mevcut olmaması:
 - (i) tek gün öncesi veya gün içi eşleştirme veya herhangi bir açık kapasite tahsis mekanizması; veya
 - (ii) frekans restorasyon süreci; veya
 - (iii) rezerv yerine koyma süreci; veya
 - (iv) dengeden sorumlu taraf tarafından gün öncesi dengeli bir pozisyon sağlanması ve pozisyonunda değişikliğin sağlanması; veya
 - (v) (AB) 2017/1485 sayılı Tüzüğün 111 (1) ve (2) Maddelerinde atıfta bulunulan planların temin edilmesi.
5. Piyasa faaliyetlerinin askıya alınması ve restorasyonu için kurallar, piyasa faaliyetlerinin askıya alınması prosedürüne başlamadan önce paragraf 4 uyarınca tanımlanan her parametre için uyulması gereken bir zaman gecikmesi tanımlayacaktır.

6. İlgili İSİ, elindeki bilgilere dayanarak, 4. paragraf uyarınca tanımlanan parametreleri gerçek zamanlı olarak değerlendirecektir.
7. 18 Aralık 2020 tarihine kadar, Avrupa Elektrik İletim Sistemi İşleticileri Ağı (ENTSO-E), İSİ'ler tarafından oluşturulan piyasa faaliyetlerinin askıya alınması ve restorasyonu için kuralların uyum düzeyini değerlendiren ve uygun görüldüğü takdirde, uyum gerektiren alanları belirleyen bir raporu Ajansa sunacaktır.
8. 18 Haziran 2019 tarihine kadar, her İSİ, 7. paragraf uyarınca raporu hazırlamak ve sunmak için gerekli verileri ENTSO-E'ye sunacaktır.

Madde 37

Piyasa faaliyetlerinin restorasyonu prosedürü

- İlgili İSİ, kontrol alanında aktif olan NEMO(lar) ve komşu İSİ'ler ile koordinasyon halinde, aşağıdaki durumlarda 35(1) Maddesi uyarınca askıya alınan piyasa faaliyetlerinin restorasyonu için prosedürü başlatacaktır:
 - askıya alınmayı tetikleyen durumun sona ermesi ve 35(1) Maddesinde atıfta bulunulan başka bir durumun geçerli olmaması; ve
 - 38(2) Maddesinde atıfta bulunulan kuruluşların, 38. Madde uyarınca önceden usulüne uygun şekilde bilgilendirilmemesi.
- İlgili İSİ, komşu İSİ'ler ile koordineli olarak, 1. paragrafın koşulları yerine getirildiğinde veya öncesinde piyasa faaliyetlerini geri getirmek gerektiği takdirde, piyasa faaliyetlerinin askıya alınmasından etkilenen İSİ süreçlerinin geri yüklemesini başlatacaktır.
- İlgili NEMO(lar), 35(5) Maddesinde atıfta bulunulan İSİ'ler ve kuruluşlar ile koordineli olarak, İSİ(ler) tarafından İSİ'lerin süreçlerinin geri getirildiğine ilişkin bildirim yapılır yapılmaz, ilgili tek gün öncesi ve/veya tek gün içi eşleştirme süreçlerinin restorasyonunu başlatacaktır.
- Bölgeler arası kapasite sağlanması askıya alındığında ve ardından geri getirildiğinde, ilgili her İSİ, aşağıdakilerden her piyasa zaman birimi için en uygun ve verimli seçeneği kullanarak, kapasite tahsisi için bölgeler arası kapasiteleri güncelleyecektir:
 - koordineli kapasite hesaplayıcısı tarafından hesaplanan bölgeler arası en güncel emreamade kapasiteleri kullanarak;
 - (AB) 2015/1222 sayılı Tüzüğün 29 ve 30. Maddeleri uyarınca uygulanabilecek bölgesel kapasite hesaplama süreçlerini başlatarak; veya,
 - kapasite hesaplama bölgesinin İSİ'leri ile koordineli olarak, fiili fiziksel şebeke koşullarına bağlı olarak bölgeler arası kapasiteleri belirleyerek.
- Piyasa faaliyetlerinin askıya alındığı toplam eşleştirilmiş alanın bir kısmı normal duruma veya alarm durumuna geri döndüğünde, bu alandaki NEMO(lar), İSİ'nin kapasite hesaplama sürecini geri getirmesi şartıyla, 35 (5) Maddesinde belirtilen İSİ'lere ve kuruluşlara danışarak, birleştirilmiş toplam alanın bir bölümünde bir piyasa bağlantısı gerçekleştirme hakkına sahip olacaktır,
- Piyasa faaliyetleri geri yüklendikten sonra en geç 30 gün içinde, piyasa faaliyetlerini askıya alan ve geri getiren İSİ(ler), piyasanın askıya alınmasının gerekçesi, uygulanması ve etkisinin ayrıntılı bir açıklamasını ve piyasa faaliyetlerinin askıya alınması ve restorasyonu ile ilgili kurallara uygunluk referansını içeren en azından İngilizce dilinde bir rapor hazırlayacaktır ve bu raporu 2009/72/EC sayılı Direktifin 37. Maddesi uyarınca ilgili düzenleyici makama sunacaktır ve 38(2) Maddesinde atıfta bulunulan kuruluşlar için hazır bulunduracaktır.
- Üye Devletlerin veya Ajansın düzenleyici makamları, ilgili İSİ(ler)e iyi uygulamaları teşvik etmek ve gelecekte benzer olayları önlemek için bir tavsiye verebilir.

Madde 38

İletişim prosedürü

36. Madde uyarınca geliştirilen piyasa faaliyetlerinin askıya alınması ve restorasyonu kuralları, piyasa faaliyetlerinin askıya alınması ve restorasyonu sırasında her bir tarafın farklı rollerinde beklenen görev ve eylemleri detaylandıran bir iletişim prosedürünü de içerecektir.

2. İletişim prosedürü, bilgilerin aynı anda aşağıdaki kuruluşlara gönderilmesini sağlayacaktır:
 - (a) 35 (5) Maddesinde atıfta bulunulan taraflar;
 - (b) dengeden sorumlu taraflar;
 - (c) dengeleme hizmeti sağlayıcıları;
 - (d) iletim bağlantılı DSİ'ler; ve
 - (e) 2009/72/EC sayılı Direktifin 37. Maddesi uyarınca ilgili Üye Devletlerin ilgili düzenleyici makamları.
3. İletişim prosedürü en azından aşağıdaki adımları içerecektir:
 - (a) İSİ tarafından, piyasa faaliyetlerinin 35. Maddesi uyarınca askıya alındığına ilişkin bildirim;
 - (b) İSİ tarafından, iletim sistemi restorasyonu için saat ve tarih konusunda en iyi tahmine ilişkin bildirim;
 - (c) (AB) 2015/1222 sayılı Tüzük ve (AB) 2016/1719 sayılı Tüzük uyarınca piyasa fonksiyonlarını yerine getirmek üzere görevlendirilen diğer kuruluşlar ve NEMO tarafından, varsa, faaliyetlerinin askıya alınmasına ilişkin bildirim;
 - (d) İSİ'ler tarafından, iletim sisteminin restorasyon süreciyle ilgili yapılan güncellemeler;
 - (e) 2. paragrafın (a) ila (d) bentlerinde atıfta bulunulan kuruluşlar tarafından, piyasa araçlarının ve iletişim sistemlerinin kullanıma hazır olduğuna ilişkin bildirim;
 - (f) İSİ(ler) tarafından, iletim sisteminin normal duruma veya alarm durumuna geri getirildiğine ilişkin bildirim;
 - (g) (AB) 2015/1222 sayılı Tüzük uyarınca piyasa fonksiyonlarını yerine getirmek üzere tayin edilen veya görevlendirilen diğer kuruluşlar ve NEMO tarafından, piyasa faaliyetlerinin geri getirileceği tarih ve zaman için en iyi tahmine ilişkin bildirim; ve
 - (h) (AB) 2015/1222 sayılı Tüzük uyarınca piyasa fonksiyonlarını yerine getirmek üzere tayin edilen veya görevlendirilen diğer kuruluşlar ve NEMO tarafından, piyasa faaliyetlerinin geri getirildiğine dair teyit.
4. İSİ'ler, NEMO'lar ve 3. paragrafta atıfta bulunulan piyasa fonksiyonlarını yürütmek üzere yerine getirmek üzere tayin edilen veya görevlendirilen diğer kuruluşlar tarafından yapılan tüm bildirimler ve güncellemeler, bu kuruluşların internet sitelerinde yayınlanacaktır. İnternet sitesinde bildirim veya güncelleme mümkün olmadığı takdirde, bildirim yapma yükümlülüğüne tabi olan kuruluş, en azından askıya alınmış piyasa faaliyetlerine doğrudan katılan tarafları, e-posta yoluyla veya mevcut diğer herhangi bir yolla bilgilendirecektir.
5. 3. Paragrafın (e) bendi uyarınca bildirimler, e-posta yoluyla veya ilgili İSİ'ye sunulan diğer herhangi bir yolla yapılacaktır.

Madde 39

Piyasa faaliyetlerinin askıya alınması durumunda uzlaşma kuralları

1. 18 Aralık 2018 tarihine kadar, her İSİ, piyasa faaliyetlerinin askıya alındığı dengesizlik çözümü dönemleri için geçerli olacak olan dengesizlik uzlaştırma ve dengeleme kapasitesi ve dengeleme enerjisi uzlaştırılmaya ilişkin kurallar için bir teklif geliştirecektir. İSİ, normal operasyonlar için geçerli olan aynı kuralları önerebilir. İSİ, bu kuralları 2009/72/EC sayılı Direktifin 37. Maddesi uyarınca ilgili düzenleyici makam tarafından onaylandıktan sonra internet sitesinde yayınlayacaktır. Bir İSİ, üçüncü tarafın ilgili işlevi en az İSİ(ler) kadar etkili bir şekilde yerine getirebilmesi koşuluyla, İSİ'nin bu Maddede belirtilen görevlerini bir veya daha fazla üçüncü tarafa devredebilir. Bir Üye Devlet veya varsa, bir düzenleyici makam, üçüncü tarafın ilgili işlevi en az İSİ(ler) kadar etkili bir şekilde yerine getirebilmesi koşuluyla, bu Maddede atıfta bulunulan görevleri bir veya daha fazla üçüncü tarafa atayabilir.
2. 1. paragrafta atıfta bulunulan kurallar, İSİ'nin ve üçüncü tarafların, ilgili olduğu yerde, dengeden sorumlu tarafların ve dengeleme hizmetleri sağlayıcıların uzlaşmalarını ele alacaktır.
3. 1. paragraf uyarınca geliştirilen kurallar:
 - (a) 1. paragrafta atıfta bulunulan her İSİ ve ilgili üçüncü tarafın finansal tarafsızlığını sağlayacaktır;
 - (b) dengeden sorumlu taraflar, denge hizmeti sağlayıcıları ve İSİ'lere verilen teşviklerin saptırılmasından ya da zarar verici teşviklerden kaçınacaktır;

- (c) dengeden sorumlu tarafları dengelenmek için çaba göstermeye teşvik edecek veya sistemin dengesini geri getirmesine yardımcı olacaktır;
- (d) İSİ tarafından talep edilen eylemlerin yürütülmesi nedeniyle, dengeden sorumlu taraflara ve dengeleme hizmeti sağlayıcılarına uygulanan her türlü mali cezadan kaçınacaktır;
- (e) kesin olarak gerekli olmadıkça, İSİ'leri piyasa faaliyetlerini askıya almaktan caydıracak ve İSİ'ler piyasa faaliyetlerini mümkün olan en kısa sürede geri getirmeye teşvik edecektir; ve
- (f) denge hizmeti sağlayıcılarını, bağlantı yapan İSİ'ye sistemi normal duruma geri getirmeye yardımcı olacak hizmetler sunmaya teşvik edecektir.

KISIM V

BİLGİ ALIŞVERİŞİ VE İLETİŞİM, ARAÇLAR VE TESİSLER

Madde 40

Bilgi alışverişi

1. (AB) 2017/1485 sayılı Tüzüğün 40 ila 53 Maddeleri hükümlerine ek olarak, acil durum, sistem çökmesi durumu veya restorasyon durumlarında, her İSİ aşağıdaki bilgileri toplama hakkına sahip olacaktır:

(a) 23 (4) Maddesi uyarınca tanımlanan DSİ'lerden, en azından aşağıdakiler hakkında gerekli bilgiler:

- (i) şebekelerinin ada işletimindeki kısmı;
- (ii) şebekelerinin ada işletimindeki kısımlarını senkronize etme kabiliyeti; ve
- (iii) ada işletimine başlama kabiliyeti.

(b) 23(4) Maddesi uyarınca tanımlanan SGU'lardan ve restorasyon hizmeti sağlayıcılarından, en azından aşağıdaki koşullar hakkında bilgiler:

- (i) tesisin mevcut durumu;
- (ii) işletme limitleri;
- (iii) tam aktivasyon zamanı ve üretimi artırma zamanı; ve
- (iv) zaman açısından kritik süreçler.

2. Acil durum, sistem çökmesi durumu veya restorasyon durumları sırasında, her İSİ, İSİ için mevcut olduğunda, zamanında ve sistem savunma planı prosedürleri ve restorasyon planı prosedürleri amaçları doğrultusunda aşağıdaki bilgileri sağlayacaktır:

(a) komşu İSİ'lere, en azından aşağıdakiler hakkında bilgiler:

- (i) kontrol alanının ait olduğu senkron bölgenin veya senkron bölgelerin kapsamı ve sınırları;
- (ii) senkron bölgeyi işletme kısıtlamaları;
- (iii) enterkonnektörler yoluyla sağlanabilecek maksimum aktif ve reaktif gücün süresi ve miktarı; ve
- (iv) diğer her türlü teknik veya organizasyonel kısıtlamalar;

(b) senkron bölgenin frekans liderine, en azından aşağıdakiler hakkında bilgiler:

- (i) ada işletimini sürdürme kısıtlamaları;
- (ii) emreamade ek yük ve üretim; ve
- (iii) işletme rezervlerin emreamadeligi;

(c) 11 (4) ve 23 (4) Maddeleri uyarınca tanımlanan iletim bağlantılı DSİ'ler için, en azından aşağıdakiler hakkında bilgiler:

- (i) iletim sisteminin sistem durumu;
- (ii) bağlantı noktalarında aktif ve reaktif güç limitleri, blok yükleme, kademe ve devre kesici pozisyonunun sınırları;

- (iii) doğrudan DSİ tarafından kullanıma hazır değilse, DSİ'ye bağlı güç üretim modüllerinin mevcut ve planlanan durumu hakkında bilgiler; ve
 - (iv) dağıtım bağlantılı taraflarla daha fazla koordinasyona yol açan gerekli tüm bilgiler;
- (d) savunma hizmeti sağlayıcılarına, en azından aşağıdakiler hakkında bilgiler:
- (i) iletim sisteminin sistem durumu; ve
 - (ii) savunma hizmeti sağlayıcılarının katılımını gerektiren programlanan tedbirler;
- (e) 23 (4) Maddesi uyarınca tanımlanan DSİ'lere ve SGU'lara ve restorasyon hizmet sağlayıcılarına, en azından aşağıdakiler hakkında bilgiler:
- (i) iletim sisteminin sistem durumu;
 - (ii) eşleştirmeleri yeniden enerjilendirme planları ve kabiliyeti; ve
 - (iii) katılımlarını gerektiren programlanan tedbirler.
3. Acil durum, sistem çökmesi durumu veya restorasyon durumundaki İSİ'ler kendi aralarında en azından aşağıdakilerle ilgili bilgi alışverişinde bulunacaklardır:
- (a) bilindiği ölçüde, iletim sisteminin mevcut sistem durumuna yol açan koşullar; ve
 - (b) aktif güç desteği gerektiren potansiyel problemler.
4. Acil durum, sistem çökmesi durumu veya restorasyon durumunda bir İSİ, iletim sisteminin sistem durumu hakkında bilgileri ve varsa, iletim sistemindeki durumu açıklayan ek bilgileri zamanında sağlayacaktır:
- (a) 38. Maddede öngörüldüğü üzere, bu bilgileri piyasa katılımcılarının erişimine sunacak olan NEMO(lar)a;
 - (b) 2009/72/EC sayılı Direktifin 37. Maddesi uyarınca ilgili düzenleyici makamına veya ulusal yasalarda açıkça belirtildiği takdirde, 4 (3) Maddesinde atıfta bulunulan kuruluşlara; ve
 - (c) uygun görüldüğü şekilde, diğer ilgili taraflara.
5. İSİ'ler etkilenen tarafları 43 (2) ve (3) Maddeleri uyarınca, geliştirilen test planı hakkında bilgilendirecektir.

Madde 41

İletişim sistemleri

1. 23(4) Maddesinin (b) ve (c) bentleri uyarınca tanımlanan her DSİ ve SGU, her restorasyon hizmeti sağlayıcısı ve her İSİ, yeterli donanım yedekliliği ve yedek güç kaynakları bulunan ve harici elektrik enerjisi kaynağının mevcut olmaması durumunda veya herhangi bir münferit sesli iletişim sistemi ekipmanının arızalanması durumunda, restorasyon planı için ihtiyaç duyulan bilgilerin en az 24 saat boyunca alışverişine olanak tanıyan, elverişli bir sesli iletişim sistemine sahip olacaktır. Üye Devletler 24 saatten daha fazla bir minimum yedek güç kapasitesine ihtiyaç duyabilir.
2. Her İSİ, 23 (4) Maddesi uyarınca tanımlanan DSİ'ler ve SGU'lar ile restorasyon hizmet sağlayıcılarına danışarak, birlikte çalışabilmelerine olanak tanımak ve İSİ'nin gelen çağrısının diğer taraf tarafından tanımlanmasını ve hemen cevaplanmasını garanti etmek amacıyla, sesli iletişim sistemlerinin yanı sıra İSİ'nin kendi sesli iletişim sistemi tarafından yerine getirilecek teknik koşulları belirleyecektir.
3. Her İSİ, komşu İSİ'lere ve senkron alanının diğer İSİ'lere danışarak, birlikte çalışabilmelerine olanak tanımak ve İSİ'nin gelen çağrısının diğer taraf tarafından tanımlanmasını ve hemen cevaplanmasını garanti etmek amacıyla, sesli iletişim sistemlerinin yanı sıra İSİ'nin kendi sesli iletişim sistemi tarafından yerine getirilecek teknik koşulları belirleyecektir.
4. Paragraf 1'e bakılmaksızın, B tipi güç üretim modülleri olan ve 23 (4) Maddesi uyarınca tanımlanan SGU'lar ve A veya B tipi güç üretim modülleri olan restorasyon hizmeti sağlayıcıları, İSİ ile üzerinde mutabık kalındığı takdirde, sesli iletişim sistemi yerine yalnızca bir veri iletişim sistemine sahip olma imkanına sahip olacaktır. Bu veri iletişim sistemi, 1. ve 2. paragrafta belirtilen gereksinimleri karşılayacaktır.
5. Üye Devletler, sesli iletişim sistemine ek olarak, restorasyon planını desteklemek için tamamlayıcı bir iletişim sisteminin kullanılmasını isteyebilir; bu durumda, tamamlayıcı iletişim sistemi paragraf 1'de ortaya konulan şartları yerine getirecektir.

*Madde 42***Araçlar ve tesisler**

1. Her İSİ, birincil güç kaynağının kesilmesi durumunda (AB) 2017/1485 sayılı Tüzüğün 24. Maddesinde atıfta bulunulan kritik araç ve tesisleri en az 24 saat boyunca hazır bulunduracaktır.
2. 23 (4) Maddesi uyarınca tanımlanan her DSİ ve SGU'nun yanı sıra Restorasyon hizmet sağlayıcısı, İSİ tarafından tanımlanan birincil güç kaynağının kesilmesi durumunda, (AB) 2017/1485 sayılı Tüzüğün 24. Maddesinde atıfta bulunulan ve restorasyon planında en az 24 saat kullanılan kritik araç ve tesisleri hazır bulunduracaktır.
3. Her İSİ'nin coğrafi olarak bağımsız en az bir yedek kumanda odası bulunacaktır. Yedek kumanda odası, en azından (AB) 2017/1485 sayılı Tüzüğün 24. Maddesinde atıfta bulunulan kritik araç ve tesisleri içerecektir. Her İSİ, birincil güç kaynağının kesilmesi durumunda yedek kumanda odası için en az 24 saat süresince yedek güç kaynağı ayarlayacaktır.
4. Her İSİ, işlevleri ana kumanda odasından yedek kumanda odasına mümkün olduğunca çabuk ve her durumda maksimum üç saat içinde taşımak için bir transfer prosedürü hazırlayacaktır. Prosedür, transfer sırasında sistemin işletimini içerecektir.
5. 23 (4) Maddesi uyarınca restorasyon planı prosedürleri için gerekli olduğu tespit edilen trafo merkezleri, birincil güç kaynağının kaybedilmesi durumunda en az 24 saat süresince kullanıma hazır olacaktır. İrlanda ve Letonya senkron bölgelerindeki trafo merkezleri için, birincil güç kaynağının kesilmesi durumunda işletme süresi 24 saatten az olabilir ve İSİ'nin teklifi üzerine, Üye Devletin düzenleyici makamı veya diğer yetkili makamı tarafından onaylanacaktır.

KISIM VI**UYGUNLUK VE İNCELEME***BÖLÜM 1****İSİ, DSİ ve SGU kabiliyetlerinin uygunluk testi****Madde 43***Genel ilkeler**

1. Her İSİ, sistem savunma planında ve restorasyon planında dikkate alınan tüm ekipman ve kabiliyetlerin düzgün şekilde çalışmasını periyodik olarak değerlendirecektir. Bu amaçla, her İSİ, bu ekipman ve kapasitelerin uygunluğunu, 2. paragraf ve (AB) 2016/631 sayılı Tüzüğün 41(2) Maddesi, (AB) 2016/1388 sayılı Tüzüğün 35(2) Maddesi ve (AB) 2016/1447 sayılı Tüzüğün 69(1) ve (2) Maddeleri uyarınca periyodik olarak doğrulayacaktır.
2. 18 Aralık 2019 tarihine kadar, her İSİ, DSİ'ler, 11(4) ve 23 (4) Maddeleri uyarınca tanımlanan SGU'lar, savunma hizmeti sağlayıcıları ve restorasyon hizmeti sağlayıcılarına danışarak bir test planı tanımlayacaktır. Test planı, test edilmesi gereken sistem savunma planı ve restorasyon planı ile ilgili ekipman ve kabiliyetleri tanımlayacaktır.
3. Test planı, 44 ila 47. Maddelerde belirtilen asgari gereklilikleri takip ederek testlerin dönerselliğini ve koşullarını içerecektir. Test planı, ilgili test edilmiş kapasiteye ilişkin 2016/631 (AB) sayılı Tüzük, (AB) 2016/1388 sayılı Tüzük ve (AB) 2016/1447 sayılı Tüzükte belirtilen yöntemi izleyecektir. (AB) 2016/631 sayılı Tüzüğe, (AB) 2016/1388 sayılı Tüzüğe ve (AB) 2016/1447 sayılı Tüzüğe tabi olmayan SGU'lar için, test planı ulusal yasa hükümlerini izleyecektir.
4. Her İSİ, DSİ, SGU, savunma hizmeti sağlayıcısı ve restorasyon hizmeti sağlayıcısı test sırasında iletim sisteminin ve enterkonnekte iletim sisteminin işletme güvenliğini tehlikeye atmayacaktır. Test, sistem kullanıcıları üzerindeki etkisini en aza indirecek şekilde yapılacaktır.
5. Test, 3.paragraf uyarınca ilgili sistem işletmecisi tarafından belirlenen koşulları yerine getirdiğinde başarılı sayılacaktır. Test, bu kriterleri karşılamadığı sürece, İSİ, DSİ, SGU, savunma hizmeti sağlayıcısı ve restorasyon hizmeti sağlayıcısı testi tekrarlayacaktır.

*Madde 44***Güç üretim modülü kabiliyetlerinin uygunluk testi**

1. Sistem toparlama (black start) hizmeti veren bir güç üretim modülü olan her restorasyon hizmeti sağlayıcısı, 2016/631 sayılı Tüzüğün 45(5) Maddesinde belirtilen yöntemi izleyerek en az üç yılda bir, sistem toparlama kabiliyeti testi yapacaktır.
2. Hızlı bir yeniden senkronizasyon hizmeti veren bir güç üretim modülü olan her restorasyon hizmeti sağlayıcısı, iç ihtiyaç için yük işletim kabiliyetin etkileyen herhangi bir ekipman değişikliğinden sonra veya gerçek işletimde art arda iki başarısız çalıştırmadan sonra, (AB) 2016/631 sayılı Tüzüğün 45(6) Maddesinde belirtilen yöntemi izleyerek, iç ihtiyaç için yük testi için çalıştırma gerçekleştirecektir.

*Madde 45***Talep tarafı katılımını sağlayan talep tesislerinin uygunluk testi**

1. Talep katılımı veren her savunma hizmeti sağlayıcısı, gerçek işletimde art arda iki başarısız yanıtın ardından veya en azından her yıl, 2016/1388 (AB) sayılı Tüzüğün 41(1) Maddesinde belirtilen yöntemi izleyerek bir talep değişikliği testi yapacaktır.
2. Talep katılımı düşük frekanslı talep bağlantısının kesilmesini sağlayan her savunma hizmeti sağlayıcısı, ulusal düzeyde tanımlanacak bir süre içinde ve 2016/1388 (AB) sayılı Tüzüğün 37(4) Maddesinde belirtilen yöntemi izleyerek veya iletim bağlantılı talep tesisleri için veya diğer talep tesisleri için ilgili sistem işletmecisi tarafından tanımlanan benzer bir yöntemle göre, düşük frekanslı bir talep bağlantısı kesme testi gerçekleştirecektir.

*Madde 46***Yüksek Gerilim Doğru Akım (HVDC) kabiliyetleri uygunluk testi**

Sistem toparlama (black start) hizmeti veren bir Yüksek Gerilim Doğru Akım (HVDC) sistemi olan her restorasyon hizmeti sağlayıcısı, 2016/1447 sayılı Tüzüğün 70(11) Maddesinde belirtilen yöntemi izleyerek, en az üç yılda bir, sistem toparlama kabiliyeti testi yapacaktır.

*Madde 47***Düşük frekanslı talep bağlantı kesme rölelerinin uygunluk testi**

Her DSİ ve İSİ, tesislerinde uygulanan düşük frekanslı talep bağlantı kesme röleleri üzerinde, ulusal düzeyde tanımlanacak bir süre içinde ve (AB) 2016/1388 sayılı Tüzüğün 37(6) ve 39(5) Maddelerinde belirtilen yöntemi izleyerek test yapacaktır.

*Madde 48***İletişim sistemleri testi**

1. 23(4) Maddesi uyarınca tanımlanan her DSİ ve SGU, her İSİ ve her restorasyon hizmeti sağlayıcısı, 41. Maddede tanımlanan iletişim sistemlerini en az yılda bir defa test edecektir.
2. 23(4) Maddesi uyarınca tanımlanan her DSİ ve SGU, her İSİ ve her restorasyon hizmeti sağlayıcısı, iletişim sistemlerinin yedek güç kaynaklarını en az beş yılda bir defa test edecektir.
3. 18 Aralık 2024 tarihine kadar, her İSİ, diğer İSİ'lere danışarak, İSİ'ler arasındaki iletişimi test etmek için bir test planı tanımlayacaktır.

*Madde 49***Araçların ve tesislerin testi**

1. Her İSİ, ana ve yedek güç kaynaklarının, 42. Maddede öngörülen ana ve yedek kumanda odalarını besleme kabiliyetini en az yılda bir defa test edecektir.

2. Her İSİ, hem ana hem de yedek araç ve tesisleri kapsayan (AB) 2017/1485 sayılı Tüzük 24. Maddede atıfta bulunulan kritik araç ve tesislerin işlevselliğini, en az üç yılda bir test edecektir. Bu araç ve tesislerin DSİ'ler veya SGU'ları içermesi durumunda, bu taraflar bu teste katılacaktır.
3. Her İSİ, yedek güç kaynaklarının 23(4) Maddesi uyarınca restorasyon planı prosedürleri için gerekli olduğu belirlenen trafo merkezlerinin temel hizmetlerini sağlama kabiliyetini, en az beş yılda bir test edecektir. Bu trafo merkezleri dağıtım sistemlerinde olduğu takdirde, bu testi DSİ'ler gerçekleştirecektir.
4. Her İSİ, 42 (4) Maddesinde öngörülen, ana kumanda odasından yedek kumanda odasına transfer için transfer prosedürünü en az yılda bir defa test edecektir.

BÖLÜM 2

Sistem savunma planlarının ve restorasyon planlarının periyodik olarak incelenmesi ve uygunluk testi

Madde 50

Sistem savunma planının periyodik olarak incelenmesi ve uygunluk testi

1. Tesislerinde düşük frekanslı talep bağlantısının kesintisi uygulanması ile ilgili her DSİ, yılda bir kez, 12(6) Maddesinin (b) bendinde belirtilen bildirim yapan sistemi işletmecisi ile olan iletişimi güncelleyecektir. Bu iletişim, netleştirilmiş talep bağlantısının kesilmesinin başlatıldığı frekans ayarlarını ve bu ayarların her birinde kesinti yapılan netleştirilmiş talep yüzdesini içerecektir.
2. Her İSİ, 1. paragrafta atıfta bulunulan yıllık olarak yapılan yazılı iletişime ve uygun durumlarda, İSİ'lerin tesislerindeki uygulama detaylarına dayanarak düşük frekans talep bağlantı kesintisinin uygun şekilde uygulanmasını izleyecektir.
3. Her İSİ, en az beş yılda bir, etkinliğini değerlendirmek için tüm sistem savunma planını gözden geçirecektir. İSİ bu incelemede en azından aşağıdakileri dikkate alacaktır:
 - (a) son inceleme veya ilk tasarımdan bu yana şebekenin gelişimi ve evrimi;
 - (b) son inceleme veya ilk tasarımdan bu yana iletim ve dağıtım sistemlerine kurulan yeni ekipmanın kabiliyetleri;
 - (c) son inceleme veya ilk tasarımdan bu yana görevlendirilen SGU'lar, kabiliyetleri ve sunulan ilgili hizmetler;
 - (d) (AB) 2017/1485 sayılı Tüzüğün 56(5) Maddesi uyarınca yapılan testler ve sistem olaylarının analizi; ve
 - (e) normal işletme sırasında ve arızadan sonra toplanan işletme verileri.
4. Her İSİ, şebekenin yapılandırmasındaki önemli değişikliklerden önce, paragraf 3 uyarınca sistem savunma planının ilgili tedbirlerini gözden geçirecektir.
5. İSİ, sistem savunma planının uyarlanması gerektiğini belirlediği takdirde, sistem savunma planını değiştirecek ve bu değişiklikleri 4 (2) Maddesinin (c) ve (d) bentleri ile 11. ve 12. Maddele göre uygulayacaktır.

Madde 51

Restorasyon planının periyodik olarak incelenmesi ve uygunluk testi

1. Her İSİ, 23(4) Maddesi uyarınca tanımlanan DSİ'lerden ve restorasyon hizmeti sağlayıcılarından gelen verilerden faydalanan bilgisayar simülasyon testleri kullanarak, restorasyon planının tedbirlerini, en az beş yılda bir gözden geçirecektir. İSİ, bu simülasyon testlerini en azından aşağıdakileri kapsayan özel bir test prosedüründe tanımlayacaktır:
 - (a) sistem toparlaması (black start) veya ada işletimi kabiliyetlerine sahip restorasyon hizmeti sağlayıcılarından gelen enerji verici restorasyon yolu;
 - (b) güç üretim modüllerinin ana yardımcıların temini;
 - (c) talep yeniden bağlanma süreci; ve
 - (d) ada işletimindeki şebekelerin yeniden senkronizasyon süreci.

2. Buna ek olarak, restorasyon planının etkinliği için İSİ tarafından gerekli görülmesi halinde, her İSİ, 23(4) Maddesi uyarınca tanımlanan DSİ'ler ve restorasyon hizmeti sağlayıcıları ile koordineli olarak, restorasyon planının bölümlerinin işletme testini yürütecektir. İSİ, DSİ'ler ve restorasyon hizmeti sağlayıcılarına danışarak, söz konusu işletme testleri özel bir test prosedüründe belirleyecektir.
3. Her İSİ, etkinliğini değerlendirmek için restorasyon planını en az beş yılda bir, gözden geçirecektir.
4. Her İSİ, restorasyon planının ilgili tedbirlerini paragraf 1 uyarınca gözden geçirecek ve şebekenin yapılandırmasındaki önemli değişikliklerden önce bunların etkinliğini gözden geçirecektir.
5. İSİ, restorasyon planının uyarlanması gerektiğini belirlediği takdirde, restorasyon planını değiştirecek ve bu değişiklikleri 4(2) Maddesinin (c) ve (d) bentleri ile 23. ve 24. Maddele göre uygulayacaktır.

KISIM VII

UYGULAMA

Madde 52

İzleme

1. ENTSO-E, (AT) 714/2009 sayılı Tüzüğü'nün 8(8) Maddesi uyarınca bu Tüzüğü'nün uygulanmasını izleyecektir. İzleme özellikle aşağıdaki hususları kapsayacaktır:
 - (a) 4(2) Maddesinde listelenen hususlara ilişkin olarak, bu Tüzüğü'nün ulusal düzeyde uygulamasındaki her türlü uyumsuzluğun belirlenmesi;
 - (b) 6. Madde uyarınca İSİ'ler tarafından yürütülen sistem savunma planlarının ve restorasyon planlarının tutarlılık değerlendirmesi;
 - (c) aşılması durumunda, acil durum, sistem çökmesi durumu veya restorasyon durumlarındaki bir veya daha fazla İSİ'nin eylemlerinin etkisinin, 6. Madde uyarınca kapasite hesaplama bölgesindeki diğer İSİ'ler için önemli olduğu kabul edilen eşikler;
 - (d) 36 (7) Maddesinde öngörülen raporun amaçlarına yönelik ve 36(1) Maddesi uyarınca İSİ'ler tarafından belirlenen piyasa faaliyetlerinin askıya alınması ve restorasyonu ile ilgili kuralların uyum düzeyi;
 - (e) 39. Maddede atıfta bulunulan, piyasanın askıya alınması durumunda, dengesizlik uzlaştırma ve dengeleme enerjisi uzlaştırma ile ilgili kurallarının uyum düzeyi
2. Ajans, ENTSO-E ile işbirliği içinde, 18 Aralık 2018 tarihine kadar, ENTSO-E tarafından (AT) 714/2009 sayılı Tüzük Madde 8(9) ve 9(1) uyarınca Ajansa iletilecek ilgili bilgilerin bir listesini hazırlayacaktır. İlgili bilgilerin listesi güncellemelere tabi olabilir. ENTSO-E, Ajans tarafından talep edilen bilgilerin kapsamlı, standartlaştırılmış formatta, dijital veri arşivini muhafaza edecektir.
3. İlgili İSİ'ler, 1. ve 2. paragrafta atıfta bulunulan görevleri yerine getirmek için gereken bilgileri ENTSO-E'ye sunacaktır.
4. 2009/72/EC sayılı Direktifin 37. maddesi uyarınca ilgili düzenleyici makamın talebini takiben, DSİ'ler ve 39(1) Maddesi kapsamındaki kuruluşlar; bilgilerin yinelenmesinden kaçınmak amacıyla, ilgili uygulama izleme görevleriyle ilgili olarak, halihazırda düzenleyici makamların, İSİ'lerin, Ajansın veya ENTSO-E'nin kullanımında olmayan bilgileri, 2. paragraf uyarınca İSİ'lere sağlayacaktır.

Madde 53

Paydaş Katılımı

Ajans, ENTSO-E ile yakın işbirliği içerisinde, bu Tüzüğü'nün uygulanmasına ilişkin paydaş katılımını organize edecektir. Bu katılım, bu Tüzüğü'nün gereklilikleriyle ilgili sorunları belirlemek ve iyileştirmeler önermek için paydaşlarla yapılacak düzenli toplantıları içerecektir.

KISIM VIII

NİHAİ HÜKÜMLER

Madde 54

Sözleşmeler ile genel şartlar ve koşullarda yapılan değişiklikler

İSİ'ler, DSI'ler ve SGU'ların sistem işletimi ile ilgili sözleşmelerdeki ilgili tüm maddeler ve genel hüküm ve koşullar, bu Tüzüğün gerekliliklerine uygun olacaktır. Bu amaçla, söz konusu sözleşmeler ve genel şartlar ve koşullar bu doğrultuda değiştirilecektir.

Madde 55

Yürürlüğe girme

Bu Tüzük, *Avrupa Birliği Resmi Gazetesinde* yayınlanmasını takip eden yirminci günde yürürlüğe girecektir.

15 (5) ila (8) Maddeleri, 41. Madde ve 42 (1), (2) ve (5) Maddeleri 18 Aralık 2022 tarihinden itibaren uygulanacaktır.

Bu Tüzük bütünüyle bağlayıcı olacak ve tüm Üye Devletlerde doğrudan uygulanacaktır. Brüksel'de, 24 Kasım 2017 tarihinde yapılmıştır.

Komisyon adına
Başkan

Jean-Claude JUNCKER

EK

Otomatik düşük frekanslı talep bağlantısı kesinti şeması özellikleri:

Parametre	Değerler SA Avrupa Kıtası	Değerler SA İskandinav	Değerler SA Büyük Britanya	Değerler SA İrlanda	Ölçüm Birimi
Talep bağlantısı kesintisi başlangıç zorunlu seviyesi Frekans	49	48,7 – 48,8	48,8	48,85	Hz
Talep bağlantısı kesintisi başlangıç zorunlu seviyesi: Bağlantısı kesilecek talep	5	5	5	6	Toplam Yükn ulusal seviyedeki %'si
Talep bağlantısı kesintisi son zorunlu seviyesi Frekans	48	48	48	48,5	Hz
Talep bağlantısı kesintisi son zorunlu seviyesi Bağlantısı kesilecek kümülatif talep	45	30	50	60	Toplam Yükn ulusal seviyedeki %'si
Uygulama aralığı	± 7	± 10	± 10	± 7	Belirli bir adım için, Toplam Yükn ulusal seviyedeki %'si
Son zorunlu seviyeye ulaşmak için minimum adım sayısı	6	2	4	6	Adım sayısı
Her adım için maksimum talep bağlantısı kesintisi	10	15	10	12	Belirli bir adım için, Toplam Yükn ulusal seviyedeki %'si